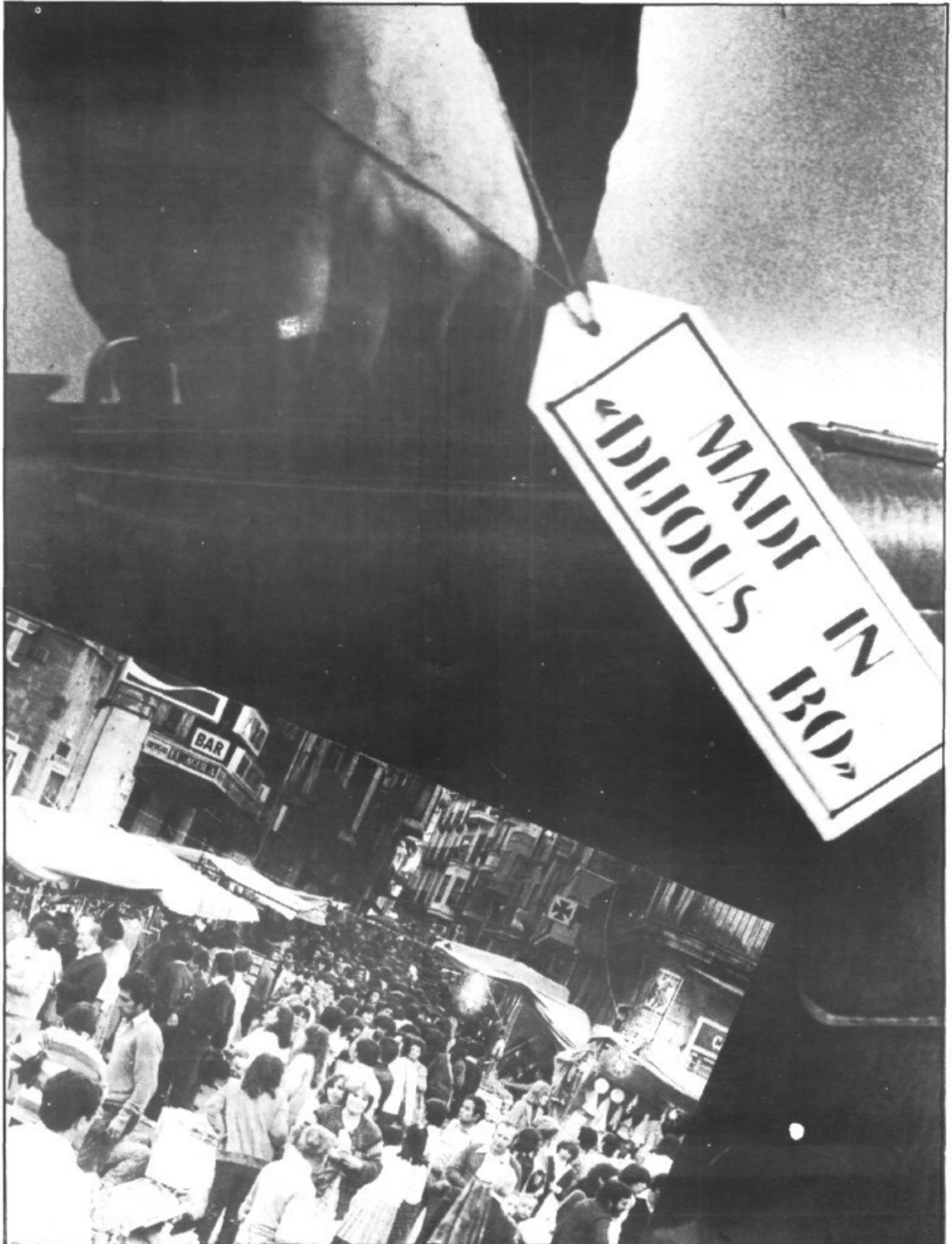

raiguer

R E V I S T A

Polígon Industrial, la problemàtica de l'aigua

stromboli

pizzeria

cafeteria

***y toda clase
de té e infusiones***

SUMARI.	PAGS.
EDITORIAL	3
CARTES OBERTES	4
OPINIO.	5
MUNICIPAL: la difícil història de l'aigua a Inca	7, 8 i 9
REHABILITACIO DE VIVENDES	10, 11 i 12
CAP DE CANTO.	13
LINEA CALENTA: Fèlix Pons	15, 16 i 17
ES RAIGUER: Lloseta i Selva	19
POLIGON INDUSTRIAL: Una vella aspiració.	21, 22 i 23
CINQUANTENARI DE BRISAS.	24, 25 i 26
ELS BARONS DE LLOSETA I ELS COMPTES D'AIAMANS 27, 28 i 29 per Mn. Jaume Capó.	
ELS CAFES DEL MERCANTIL amb l'Associació de Comerciants d'Inca	31 i 32
APARADOR	33
ESPORTS: Entrevista amb T. Figuerola	34
CULTURA	
SIGNATURA	35
1 ANY DE RAIGUER	36 i 37
TROBADA BANDES DE MUSICA.	39
ARTS PLASTIQUES: Eva Gebaver	40 i 41
LLIBRES.	42
COMIC per Pepe	43

EDITORIAL

UN ALTRE DI JOURS

El dijous té un significat per a Inca difícil d'entendre per als que no són d'aquí. Per nosaltres el símbol és perfectament comprensible i aporta una part important de la nostra definició com a poble. En aquest sentit se pot afirmar que la gent d'Inca es feineria. Amant del comerç i de que aquest no sigui una freda transacció. Donada a servir de punt d'encontre de la nostra comarca i, fins i tot, de la nostra Illa. Amiga de conservar les tradicions que convenen i d'adaptar-les als temps que vivim. Disposada, per últim, a donar ocasió a la festa encare que no massa afeccionada al tema. I per això deu ésser que "Dijous Bò" domés n'hi ha un a l'any.

El "Dijous Bò" resúm molt bé totes aquestes característiques i ve cada any per recordar les tradicions més tòpiques, les realitats més prosaïques i per pulsar amb objectivitat històrica el moment de la nostra ciutat.

I la nostra ciutat espera aquesta cita anual sempre amb novetats que parlen d'un moment i contribueixen a fer una història. També enguany es tornaran a glosar les tradicions que a ningú admiren, mes que a qui les conta. I no impressionen perquè les coneixem molt bé, fins i tot les observen quasi amb religiositat, però sempre ens hem negat a treure-les del solc. En canvi si ens mostrarem interessats pels problemes que reflexarà la nostra fira major del 84. Ens donarà peu a discussió la creixent minva de la nostra economia i el moment difícil que viu la nostra primera indústria, el calçat. Serà motiu de preocupació l'agricultura i de moderada satisfacció el turisme. La política i els polítics, com sempre, no ens satisfarà encara que opinarem que es fan coses. I tot ens pareixerà diferent: amb satisfacció sentirem als amics de fora poble dir que tot està molt canviat i amb preocupació ens aturarem a pensar que Inca se pareix poc a la nostra ciutat d'abans.

El resum que en treurem no es molt positiu, però de moment el futur no es molt negre. En una època de transició en tantes de coses, ens serveixi d'aliciet el veure que el pasat queda enrera i que hem rescatat per al futur el que de bo tenia. Com aquest "Dijous Bò".

RAIGUER. - Revista núm. 8 - Any II - Novembre 1984.

Redacció i Confecció: Maria A. Viñuelas, Margalida Llobera, Xisco Mulet, Joan Ramis, Antoni Mercader, Nena Ferrer, Biel Amer, Patricio Candia, Gaspar Salom, Pepa, Paula Valriu, Toni Rodríguez, Xavier Ramis, Maria A. Amer.

Col·laboradors: Gabriel Cerra, Jaume Capó, Francisca Amengual.

Supervisió lingüística: Catalina Valriu i Sebastià Llabrés.

Fotografia: M.A. Quetglas i Ma. M. Melià.

Administració: M. Llobera.

Distribució i Suscripcions: Pepa.

Publicitat: Tn. 50 25 35.

Composició: Maria Jesús.

Director Periodista: Josep Ma. Ramis.

Inca - Dep. Legal: PM-690-1983.

Impressió a Edicions Manacor, S.A.

Direcció: Bisbe Llompart, 123-2o. Tel. 50 25 35 - Apartat 302 - INCA.

CARTES OBERTES

INCA, EMPORI DE
LES DRETES

MODEL
D'URBANITAT

No es que a Inca hi hagi una tradició d'esquerres que cridi l'atenció. Tampoc la dreta pot bravetjar massa d'arralament popular, la veritat es que aquí "pasam" un poc de tot això. Es comentable això per contrast amb la recent convocatòria de dos actes públics, tots dos de partits de dretes, i que amb el seu quasi ridícul poder de convocatòria donen que pensar. En primer lloc una referència de pasada, no s'en mereix mes, al ja oblidat acte dels falangistes que reuniren amb un esforç sobrehumà a tots els que a Mallorca hi ha, es a dir, una vintena d'enamorats del pasat que cuidaren fer s'ull cantant velles can-

çons davant l'indiferència popular.

L'altre acte va tenir lloc fa poc al Puig d'Inca i contenen les cròniques que les previsions d'assistència de militants no s'acompliren ni de prop. Això si, tots els que son cosa hi no s'acompliren ni de prop. Això si, tots els que son cosa hi eren: Matutes, Cañellas, Círrerol,... Fins i tot el batle els hi va posar dos policies, no fos cosa,...

Però a pesar de tota una excursió de diumenge en pla familiar congrega a mes gent. No mos hi banyarem, no, d'aquesta aigo.

XINXETA

Al otro dia el consejo socialista mostró lo "democratas" que son los suyos queriendo imponer todo el tiempo una lengua para que nadie de los que ibamos al pleno nos enterásemos de nada.

Como que vosotros sois lo mismo os mando esta carta para que veais lo que os pasa, que nadie quiere saber nada de una revista que solo entienden los mallorquines. Lo que os va a pasar es que

nadie lee vuestra revista i os convendria canviar y escribir en español, que venderias más.

NOTA DE LA REDACCIO: Publicam aquesta carta encare que no fou enviada per correu, ni firmada, sino deixada en el domicili d'un dels redactors d'aquesta revista. En aquest cas com sempre que es tracta de cartes al director hem respectat l'idioma i la forma en que ens ha arribat.

foto-estudi

VIDEO

FOTOGRAFIA

HOMS

palmer, 8

¡Oh!

boutique general goded.9 - tel. 500091 inca

FABRICA
Paco Labrés

Gran Via de Colón, 192
Teléfono 50 51 65
INCA (Mallorca)

OPINIO

CAP A ON ANAM?

A l'hora de parlar del present a Mallorca voldria fer un balanç moderadament optimista. Optimista perquè les persones d'esquerres sempre lluitam per un món millor i tenim confiança en què el nostre poble ho aconseguirà.

Però he afegit el concepte "moderadament", i per què ho he fet?

Precisament perquè pens que la capacitat d'il·lusió i la lluita d'importants sectors de la població mallorquina va decaiguent. Veig que molta gent es va integrant i que hi ha un cert pessimisme davant la impossibilitat de millorar.

Es ben cert que a vegades la gent es cansa, llavors altra gent agafa el recanvi. Però pens que a Mallorca, si bé ningú és imprescindible, tots els lluitadors per una Mallorca més justa i progressista són necessaris.

El camí que hem de recórrer per arribar a una Autonomia Popular, que respongui a les necessitats de les classes populars, que vulgui defensar els pocs espais naturals que ens queden, que vulgui de bon de veres la Normalització Lingüística i cultural, diem que el camí per recórrer és llarg.

L'Autonomia ha de servir per acostar al poble la capacitat de decisió. Hem de procurar fugir de confusionismes i de mitges tintes. Està bé parlar de defensar "lo nostro", però ha de quedar ben clar a quins interessos respon.

Tenc por que aquest "defensar lo nostro" no sigui un reclam de caça de vots per seguir comandant a Mallorca, com gairebé sempre els mateixos.

A Mallorca, avui, hi ha problemes socials importants. Hem de parlar de manca de treball, sobretot per la gent jove. Però també de caciquisme empresarial. Així mateix hem de parlar de problemes a la pagesia, sobretot de manca d'ajudes als que fan la feina.

Molt especialment hem de tenir en compte la problemàtica social dels vells, minusvàlids i marginats.

A una Mallorca rica, a on els conservadors comanden, i a on es gasten, per part dels governants de la nostra autonomia, tant del Govern Autònom com del Consell de Mallorca, tants de doblers, fan falta atencions bàsiques per a minusvàlids, marginats i vells.

Un problema d'urgència és el de la drogadicció. És una vergonya que en un any i mig de Govern Autònom i cinc i mig de funcionament del Consell Insular encara no s'hagi avançat gaire bé gens. Ni tan sols s'han realitzat estudis seriosos que apuntin cap a la recerca de solucions damunt el tema.

He fet fins ara un conjunt de reflexions, més bé diària de crítiques. Ho he fet amb la intenció de que tinguem presents una sèrie de problemes que tenim a Mallorca. Que serveixi per animar a cercar solucions, I A LA LLUITA.

Però també vull desitjar un Bon Dijous Bo a tothom.

MOLTS D'ANYS.

A la Ciutat de Mallorca, 2 Novembre de 1984

Sebastià Serra Busquets.

MOB-SONIK

MIGUEL LLABRES TORRENS

Electrodomésticos - Radio y TV
Especialidad en sonido
Sonorización de Locales y Discotecas
Autoradios y Radiocassettes
DISPONEMOS DE FABRICA PROPIA
de muebles de cocina y baño

Gran Vía de Colón, 145

Tel. 503354

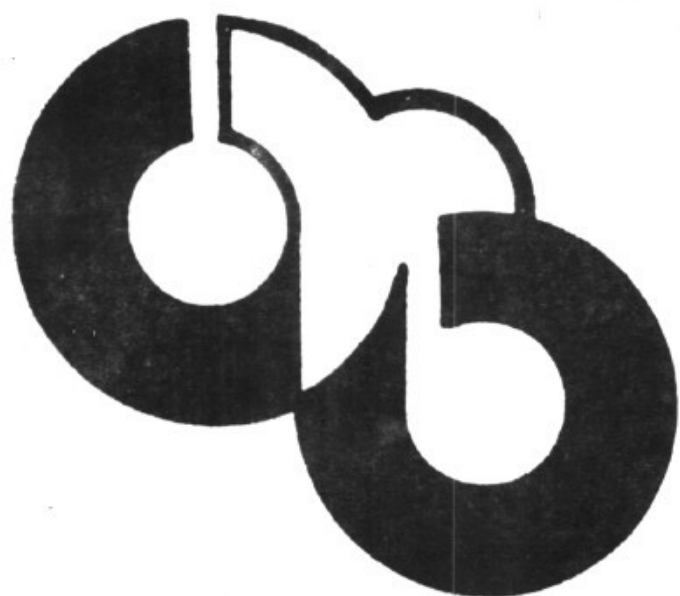
I N C A

Muebles Coli

TAPICERIA - DECORACION

General Goded. 32
Tel. 50 19 44

I N C A (Mallorca)

**OPTICOS
DIPLOMADOS**

—
OCULARISTA

Optica Balear la optica

EN PALMA:

La Rambla, s/n.

***22 71 44**

EN INCA:

Ctra. Major, 30

50 07 38

municipal

La difícil història de l'aigua a INCA

El ciutadà, concienciat d'aquesta problemàtica ha arribat a protagonitzar multitud de protestes i manifestacions com la que va reunir a un centenar de persones en la Plaça d'Espanya o el fet, realment curiós i que provocà el que donàs la volta al país, de la professora que dugué als seus alumnes a l'Ajuntament perquè fessin les seves necessitats. A pesar de tot això la població no rebé respostes clares sobre lo que realment passava.

PER AL POBLE SENSE EL POBLE

Tot això va fer pensar que l'Ajuntament no es prenia amb el suficient interès el problema. La política municipal, i l'opinió de l'equip de govern, anava per la línia de pensar que el poble volia aigua i no explicacions de per que en faltava. Aquesta situació va permetre situacions difícils de les quals l'ajuntament n'ha estat l'únic perjudicat. Es veu que mentre l'aigua ha faltat, tant les brigades d'obres com els mateixos regidors han fet feina per resoldre el problema; els veïnats no han estat, però, al corrent d'aquesta situació.

Molts de factors fan que la manca d'aigua a Inca no sigui un problema tan clar com sembla. Son moltes les causes per les que s'han produït les interrupcions en el subministrament.

LA CONQUESTA DE L'AIGUA

Per una banda es convenia sobre d'on surt l'aigua. Fins ara els pous de Lloseta i del "Es Serralt" proporcionaven

Els darrers dos anys s'ha produït freqüents deficiències en el subministrament d'aigua a Inca. Aduint rotures, avaries i altres problemes de tot tipus, les anomalies s'han anat succeïnt sense que el ciutadà en tengués constància clara dels motius. Aquests s'han fet més notoris amb el pas del temps, arribant a faltar aigua per períodes superiors al mes en barriades com la de Sant Abdó.

Subministrament d'aigua a Inca, un tema que ha suscitat la indignació dels veïnats i seriosos dubtes sobre la competència dels seus regidors.

naven quasi exclusivament el caudal que consumia Inca. Les seves possibilitats s'han reduït en un 30 per cent i ara resulten insuficients. Tampoc resol el problema el caudal aportat per "Es Tancats" i l'anterior consistori ja es plantejà aquesta pro-

blemàtica iniciant la recerca de nous aqüífers. Es trobaren els pous de "Son Fiol", amb un caudal de 200.000 litres per hora. La seva canalització no se va arribar a realitzar perquè la distància —6 quilòmetres— feia l'operació massa costosa.

Continuen les excavacions i en els terrenys d'"Es Serralt de ses monges", propietat de la residència d'ancians, es torna a trobar aigua.

Tornen els problemes; ara resulta problemàtica l'adquisició dels terrenys. Aliança Popular entén que l'Ajuntament paga molt poc per lo que compra. Tan insòlita positura s'enten en alguns sectors com una reacció de membres de la coalició conservadora que son propietaris de terrenys en els voltants i veuen que la situació afecta als seus interessos. L'esquerra s'absté en la votació per desconèixer l'interès de l'Ajuntament per aquests terrenys.

A la fi els terrenys passen a propietat municipal, canviant-los per un garatge situat junt a la residència d'Ancians i que s'havia comprat pensant ja en la finalitat del canvi.

AIGUA EN BONES CONDICIONS

Aquest llarg procés havia retardat els treballs prop de sis mesos, començant-se ara les obres per a la realització dels pous, comprovació de caudal i anàlisi d'aigua, donant els resultats caudals suficients d'aigua en bones condicions de consum.

Donada la proximitat amb la conducció provinent de Lloseta, es va decidir canalitzar l'aigua fins a l'explana dels molins, on es va construir un dipòsit per connectar amb la xerxa de Lloseta. Aquestes obres resultaren molt problemàtiques, essent freqüents les rotures de les canalitzacions i bombes. Al final se decidí comprar noves bombes d'extracció d'aigua.

Finalitzats aquests treballs tan sols restava connectar amb la xerxa de Lloseta. Amb això s'aconseguiria un subministrament constant, independentment de que qualche pou fallàs. Les vacances d'estiu retardaren les obres i l'absència de les vàlvules necessàries per a les connexions i el descens de nivell dels pous de Lloseta, produeixen manca d'aigua durant aquest estiu.

Arriben les vàlvules i —per procedir a la seva col·locació— s'interrompeix totalment el subministrament d'aigua a Inca. Aquest fet produeix una indignació popular fruit de la qual son els fets que comentaven al principi.

A la fi el dia 15 de setembre queda connectada la xerxa i es torna a normalitzar el servici. A pesar d'això algunes barriades segueixen sense tenir aigua. Se revisen les claus i es detecta una obturació a la Plaça d'Espanya. A causa d'això la barriada de Crist Rei no tenia aigua. En el decurs de les reparacions es substitueixen set

Segons el regidor Angel García, les obres realitzades han estat com a posar pegats.

claus, s'eliminen taps i se tallen canonades que produïen succions de l'aigua d'una zona a l'altre de la ciutat. Amb això se soluciona el problema de l'aigua per un bon període de temps.

UNA SOLUCIO PROVISIONAL: POSSAR PEGATS

Es en aquest moment

quan l'oposició convoca un ple extraordinari en el que demanen informació sobre llmanca d'aigua. Aquesta informació no se dona i el ple deriva en qüestions polítiques, al marge del tema tractat, i sense la pressió que pogués haver significat per a l'equip de govern si el problema no hagues estat resolt.

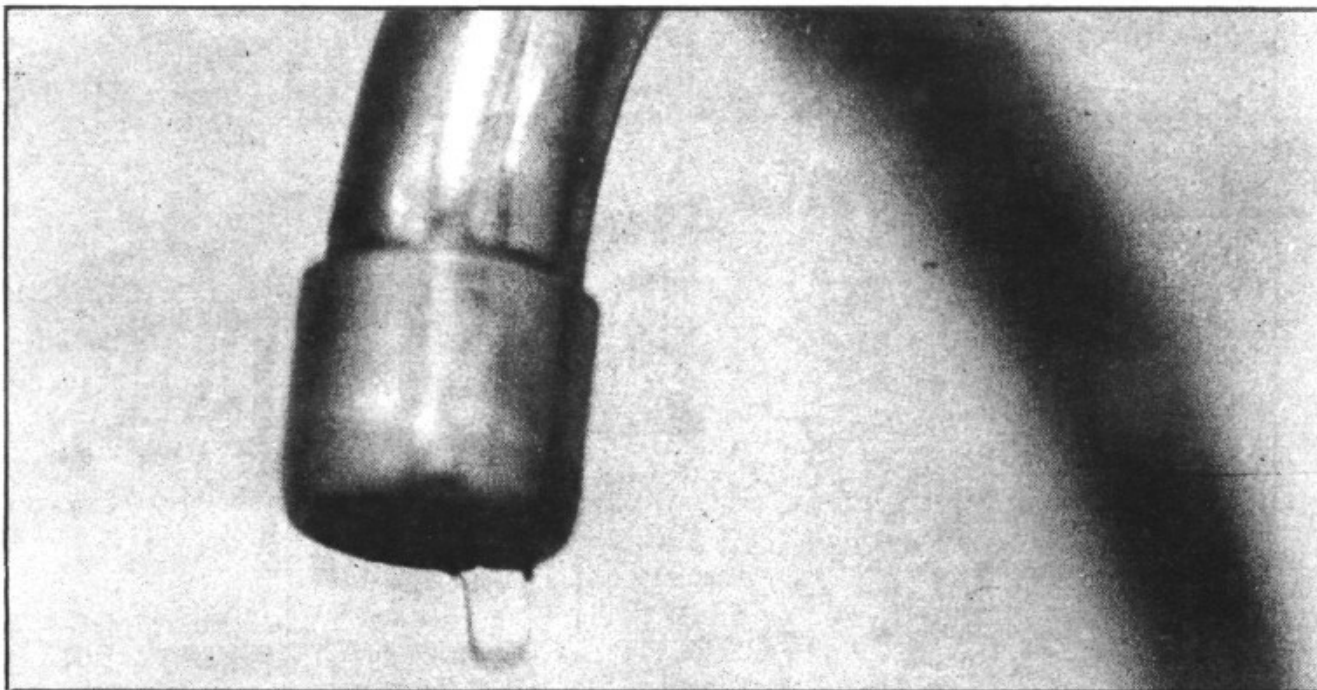
Destacarem d'aquesta sessió les paraules del regidor Angel García en les que explicà l'actitud del consistori: hem posat un pegat, a partir d'ara repararem les canalitzacions i estudiarem altres pous.

El cert es que el caudal d'aigua de que Inca disposa no es l'únic problema que afecta al subministrament

p u b

C/. Jaime Armengol, 74 (INCA).—Tel. 504994

d'aigua a la ciutat. Existeixen altres problemes com son l'estat de la xerxa de subministrament on les pèrdues son del 60 per cent. La seva reforma està prevista en tres fases. La primera d'elles està a punt de sortir a subhasta per un valor de 18 milions de pessetes.

Se construirà un xerxa que circumvalarà la ciutat reaprofitant l'aigua sobrant, per a mantenir la pressió suficient perquè l'aigua arribi a totes les zones d'Inca.

Per altre banda s'ha destacat la manca de conciència d'alguns sectors de població que utilitza l'aigua

per a regar els camps donant-se consum que arriben als 300 metres cúbics per trimestre, quan el consum medi de la ciutat se situa en els 20 metres cúbics per trimestre. Per això s'ha aprovat, amb suport de tots els partits, l'augment gradual de les tarifes d'aigua

que arriba a les 320 pessetes per metre cúbic per consums superiors als cent metres cúbics per trimestre, mantenint-se les 20 pessetes per metre cúbic per als consums de menys de 34 metres cúbics per trimestre.

F. X. R.

Foto Quetglas

**TALADROS
BLACK & DECKER
desde 5.600 ptas.**

**TELEFONOS SIN HILOS
desde 16.950 pts.**

**MAQUINAS DE TRITURAR
CERDO A PARTIR DE
ESTE MES EN OFERTA**

FERRETERIA COLL-2

Plaça Santa Maria la Major, 13 - H - Tel. 50 04 86

INCA - Mallorca

MUEBLES COCINA - GALERIAS PARA CORTINAS
MARCOS PUERTAS - VIDRIERAS Y PERSIANAS
LIBRERIAS Y ESTANTERIAS - MUEBLES DE
LINEA MODERNA

MLT

CARPINTERIA
Miguel Llabrés Torrens

Avda. Reyes Católicos, 139
Tel. 50 13 72

INCA (Mallorca)

ZAPATOS DE PIEL
SOULIERS EN CUIR
LEATHER SHOES
LEDER SCHUHE

Calzados Herrera

Cran Via de Colon 188 - Tel. 50 36 96

INCA - Mallorca

Bartolomé Riutort, 10

CA'N PASTILLA

(Frente Parada Autobús)

(Mallorca)

San Bartolomé, 17 - Tel. 26 41 36

EL ARENAL - Mallorca

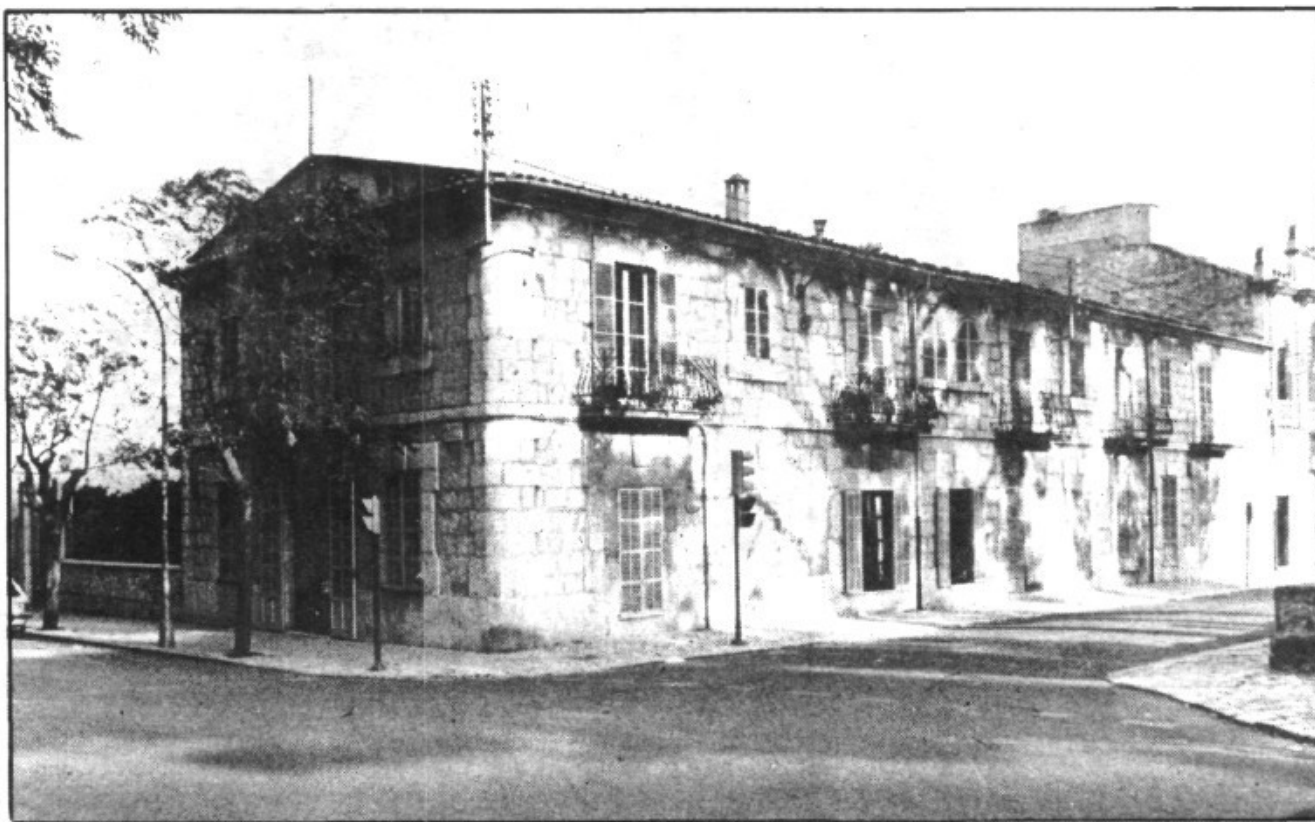

Foto Quetglas

REHABILITACIO DE VIVENDES

En la formació dels centres de població, entigament, hi intervenia un component econòmic important; les classes privilegiades formant nuclis de cases senyorials. Construir-les a l'estil vertaderament mallorquí, avui s'ha perdut totalment, i rehabilitar-les, les antigues, per instal·lar-hi electricitat, aigua, gas, calefacció, i mínimes mesures de seguretat suposa unes despeses molt elevades.

A la nostra ciutat no tenim cap barri antic, on les construccions tenguien preferentment una mateixa tipologia arquitectònica de característiques mallorquines. Ben al contrari: les po-

ques que queden estan situades en carrers diversos i són només illes en una gran mar de construccions d'entorn inadequat. Moltes, però, són edificis irrepetibles perquè faria falta una gran quantitat d'hores de feina manual i persones especialitzades.

Amb tot, alguns edificis actuals tendeixen a construir-se a l'estil mallorquí, però un dels problemes amb què topen són les dimensions; abans tot s'havia de subjectar a unes determinades mesures: les bigues, les cobertes de teules i altres elements que avui dia no suposen cap maldecap si s'utilitzen els nous materials, nous materials (granit, alu-

mini...) que no s'haurien d'usar perquè contrasten totalment amb el conjunt de l'estil tradicional. Hem de tenir això ben en compte, si ens volem acostar a la nostra arquitectura.

Un altre problema important és la qualificació urbanística d'aquests edificis: ja que, en el moment precis, ningú no va deixar constància del seu interès arquitectònic, els propietaris els poden tomar i bastir-hi, en el seu lloc, un nou edifici. Exemples?: "Ets Hostals", avui amb locals i vivendes diverses; o l'edifici on hi haurà les noves oficines d'Hisenda, antic col·legi de la Puresa i residència de mi-

litars. S'entén que les instal·lacions siguin modernes, però les seves fatxades, amb altres, guarden la memòria d'un poble i s'haurien d'haver conservat a la manera com fan amb molts d'edificis antics de Ciutat i d'altres pobles. En aquest sentit, l'Ajuntament podria, en tot cas, condicionar el permís d'obres a la conservació de la façana.

Casos similars als anteriors són Ca'n Ramis (on s'iniciarà en pocs mesos una nova construcció) o l'edifici del carrer del Misteri, pràcticament abandonat i que sembla esperar idèntic final, o carrers com els de Can Dureta, Sant Bartomeu,

San Sebastià, Can Varella, la plaça de l'Orgue, el mateix celler de Ca n'Amer... Fins i tot, en certs llocs, balcons i hivernacles són de gran interès.

L'ajuntament ha suspès un parell de llicències d'obres, però creim que no és suficient, això, i que hauria d'estimular els propietaris a conservar les seves cases antigues. Avui és més pràctic, a vegades, abandonar aquests edificis, no fer hi cap inversió per reformar-los,

deixar passar el temps i arribar a tomar-los quan són un perill per als vianants i així evitar problemes tècnics, polítics i econòmics.

Seria necessari que ens conscienciàssim del fet que és efectivament necessari conservar allò que ens queda, en aquest sentit: S'haurien de fer estudis globals de zones per adequar les obres noves o les reformes a l'entorn. Potser sigui ara una utopia, però amb el temps la gent ho arribarà a

entendre i intentarà solucionar coses tan simples com les dimensions en obertures, el color de les fatxadades, etc... que milloraran l'estètica d'una zona.

L'ajuntament de Sa Pobla, per posar un exemple, ofereix una sèrie d'incentius per a la conservació d'edificis, premis per a les noves construccions entre els projectes presentats amb més caràcter, millors proporcions, més harmonia en els colors i amb els components

clàssics de la construcció mallorquina. Pensen que és profitós que aquests premis serveixin per estimular els propietaris i constructors a fi de promocionar al màxim les formes tradicionals dels edificis, a la vegada austers i rics en elements.

En aquest mateix sentit actua el Col·legi d'Arquitectes de les Illes Balears, el qual, conjuntament amb l'I.N.E.S.E. són els promotors dels premis de rehabilitació arquitectònica. Aquests

colegio de arquitectos instituto estudios ecologicos coab inese

PREMIOS DE REHABILITACION ARQUITECTONICA

premis es distribueixen d'acord amb les següents modalitats:

— a. actuacions d'iniciatives particulars.

— b. actuacions de promotors públics (administració local o regional).

— c. treballs d'investigació: històrica, de tècniques de construcció, de materials i disseny...

— d. artesanía: individual, cooperativa, d'empreses...

Tots els treballs poden correspondre a actuacions començades, en fase d'execució o acabades en els darrers anys.

Amb el temps, amb la nostra iniciativa i amb les ajudes que ens puguin oferir les institucions (conselleries autonòmiques, ajuntaments, caixes d'estalvi, etc...) aconseguirem millorar el nostre ambient urbà i rural.

Un dels edificis afectats per aquest tema.

Llobera-Viñuelas

Confecciones

Tirso Tarragó

Plaza Virgen de Lluc, 7 tel 502388 INCA

Es Racó

RESTAURANT

dureta, 1 tel. 50 30 15 inca

- CORTINAS
- COLCHAS
- EDREDONES
- CUADRANTES

LLANYFLEX

Calle Hostals n.º 3
(Esq. Plaza España) - Tel. 50 55 82

INCA

cap de cantó

sa comare

■—Ara, pel “Dijous Bò”, els del PSM tenen pensat organitzar un referendun alternatiu sobre la permanència d'Espanya en la OTAN. Fa poc, el partit dugué al plenari del Parlament una moció semblant que, la veritat, tengué poc èxit. Ara els mes joves del PSM poden tenir més èxit de participació, convertir al “Dijous Bò” —mira tu per on— en una festa pacifista i desmentir als que diuen que els “pesemeros” d’Inca no fan res. Ja fan, ja.

■—Els que també fan coses, al manco barallar-se, son els de UM. Un diari de Palma s’ha fet ressò aquestes setmanes pasades, del clima de tensió que existeix entre el batle, **Antoni Pons**, i el regidor **Angel García**. D’aquestes tensions ja en parlava fa molt “**RAIGUER**” i és que els regionalistes d’Inca son pocs, però mal avenguts. A veure si ara que se fan reformistes se reformen un poc.

■—No sempre s’han de dir coses negatives. Avui en tenim una de positiva, sense anar mes lluny. La gestió dels polítics inqueros a **Palma** —ja ho hem dit— es mes aviat nefasta. Però d’entre ells ha surgit una estrella que fa reneixer l’esperança. Ens referim a l’independent **Bartomeu Ramis**, director general d’Economia, que tengué una encertadíssima i honrada intervenció davant la comissió d’Economia i Hisenda del Parlament, que ha estat així valorada per diferents grups polítics. Hem escoltat també a algú dir que a partir d’ara el conseller Soler hauria de viatjar més, perquè així el seu director general el substituiria i les coses per ventura començarien a anar bé.

■—Tel tema de la carn torna a estar d’actualitat i a nosaltres ens resulta simpàtic. Encare no entenen perquè la conselleria de Sanitat no fa res per controlar de prop el tema, analitzant mostres, escorxadors, indústries. De moment els industrials han hagut de declarar davant el Parlament i aquest ha estat un bon moment per tornar a recordar coses oblidades i relacionades amb empreses d’Inca. Coses com certs analisis realitzats a **Alacant** d’unes sobrassades fetes a **Inca** i en les que hi havia massa grassa. I després diuen que estimen lo nostro.

■—L’introducció de la informàtica en l’Ajuntament d’Inca, jo ho diguerem, ha remogut fora mida al personal. Tots hi volien culetjar i alguns ho aconseguiren. El primer dia de feina de l’ordenador ja va ésser necessari que el tècnic s’hi aferràs fort. Al final va descobrir que per haver-lo transportat com si fos un sac de boniatos, s’havia romput una peça molt important. Una pissarra els hagues comprat jo.

■—Serà un “pàcaro”? Serà “un viñon”? Es el monument a la premsa d’Inca. Quina feta. Be es vera que lo important es el detall i pocs pobles s’en recorden de personalitats locals com **Mestre Duran** i li reten un homenatge. Però tampoc es mentira que per lo poc de monumental que hi ha a **Inca**, per un pic que s’hi posen, podrien haver fet alguna cosa més digna. Al menys aquests son els comentaris dels qui han reparat amb això que ja es coneix com “**Es meteorito**”. Els qui s’han posat contents son els cans d’Inca que ja fan coa per inaugurar-ho.

■—Ja fa un any del “Dijous Bò-83” i el Consell de Mallorca encare deu no se quina subvenció que havia promés. Be s’en cuida el batle Pons de demanar-la, pero res de res. I es que al **CIM** les subvencions que no fan rebumbori i donen vots, s’eternitzen.

■—I ara que te pensaves, els aliancistes d’En Matutes i companyia han incorporat el **Puig d’Inca** dins la gira triomfal del carro subvencionat de **Gabriel Cañellas**. Encara sense sebre si serien tres o queatre o tres-cents o quatre-cents, els del gabinet de premsa del partit conservador anunciaren la convocatòria d’una “multitudinària” concentració. Supós que lo de “multitudinària” sols se pot afirmar a posteriori, però... Deu ésser que veuen que els queda poc per mantenir la cadira calenta i volen viure amb “frenesi, frenesi...”

■—S’imposa donar l’enhorabona a l’Obra Cultural Balear per l’èxit de la seva convocatòria de la **Festa de les Llanternes**. Convé ara no viure una bona estona de rendes i continuar organitzant coses que el poble pareix que comença a respondre.

■—Ara que m’en record. Quan donarà doblers **Sa Repartidora** per arreglar el camí de carros de **Sineu**. Diuen que per allà els caragols domés van en primera per por de tenir un accident.

COMMODORE

64K

ORDENADOR PERSONAL

FOTO ESTUDIO

ALEXANDRO

FOTOS CARNET AL INSTANTE
REPORTAJES FOTOGRAFICOS
Y EN VIDEO

NOVEDAD: RETRATOS EN
BLANCO Y NEGRO

REPRODUCIMOS FOTOS
ANTIGUAS

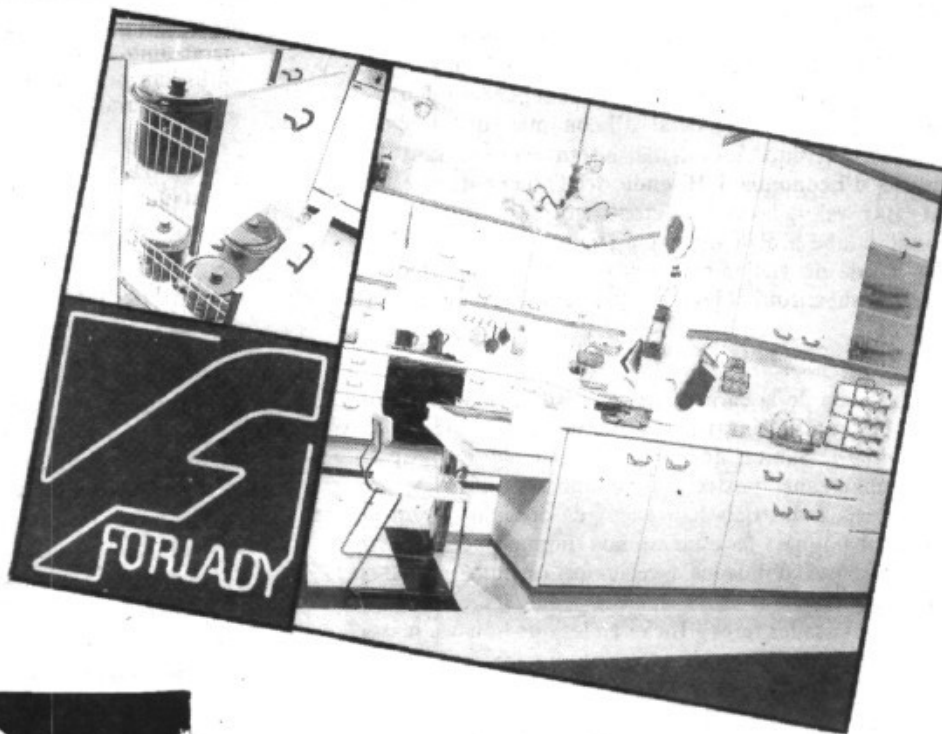
PUNTO DE VENTA AUTORIZADO

• ALEXANDRO, C/ Pau, 42 - INCA

cocinas

llenas

de vida

Farsa

PZA. ESPAÑA, 24 TEL. 50 10 13
INCA

Línia calenta

FELIX PONS, jurista i –també– polític

"voldria esser una persona balsàmica"

La seva formació va començar a Montision, amb els jesuïtes, va estudiar la carrera de Dret a Barcelona. Exerceix de misser des de llavors sense interrupció. Està casat i té dos fills. A més, destaca que no té cap secret.

La seva dedicació a la política no li fa oblidar la carrera jurídica. Excepte en el període que fou parlamentari a Madrid, la política li ha permès sempre dedicar-se a la seva única i autèntica professió, la de advocat.

Felix Pons, secretari general de la Federació Socialista Balear, tot i haver tingut aquesta formació i en aquests anys, es d'esquerres i, el que és més, no creu que el socialisme sigui una revelació:

—“No crec que un bon vespre algú vegi com s'apareix Marx i reveli el socialisme. La decantació cap a una opció d'esquerres ve d'un impuls ètic, més que ideològic. Jo vaig decidir que no podia ésser de dretes i se va produir, d'una manera conscient, la meua decantació cap al socialisme”.

—Per què un home és fa polític i perquè continua en la política?

—N'hi ha que volen arribar a tenir posicions dirigents, lo que és una ambició respectable i un moviment insubstituïble perquè hi hagi polítics.

Altres veuen per determinats estímuls que han de fer alguna cosa per la societat. Aquests darrers —entre els que m'incloïsc— no són autèntics polítics perquè és necessari en ells una passió de poder considerable, un creure-se insubstituïble, una dosi d'energica que permeti aconseguir els seus objectius, passant per damunt el que sigui.

ESTAT DE LES AUTONOMIES

—Quins han estat el seu major èxit i el fracàs més important en la seva carrera política?

—No de duit mai una

Felix Pons, gran aficionat al futbol: “Jo diria que és el ‘hobby’ més pur”

contabilitat d'això. Mai m'he sentit frustrat per fracassos ni satisfet per èxits ressentyats. Puc dir que estic satisfet d'haver col·laborat i participat en la vida política, ajudant a fer una constitució que reconeix l'estructura d'un estat amb autonomies i ajudant a que aquesta estructura tenguí força, peça bàsica d'un país com Espanya, en trànsit cap a la normalitat.

—I no pensa que, tal vegada, doni una imatge massa clàssica, l'imatge d'un polític no precisament socialista?

—Intent vestir de forma discreta i no ésser cap esclau dels convencionalismes. Crec en la definició global de l'elegància que diu que ésser elegant és anar discret.

—En qualsevol cas vostè no és un polític típic. De fet sembla irreversible la seva decisió de no presentar-se a la reelecció.

—No tenc la meua vida jugada a la carta de la vida política, sino a la professió d'advocat i a la vida jurídica. Per tant la meua presència,

la considero conjuntural. No me considero imprescindible i crec que hi ha gent millor que jo.

—Quan se confirmi aquesta decisió, se quedaràn les Illes sense la possibilitat de tenir cap ministre socialista?

—El ser ministre no té res que veure amb l'ostentació d'un càrrec públic o orgànic dins el partit.

Félix Pons és, possiblement, el polític mallorquí que més en sèrio se prenen a Madrid. El seu nom sempre ha estat en les llistes de ministrables socialistes i ell, discret, pacient, sempre darrera —o damunt— la seva roca —o la seva roqueta—. I ell amb els seus llibres, el seu Mallorca i —ens ha dit que no en té?— amb els seus secrets.

—El temps lliure, també el dedica a la política o té altres ocupacions?

—De les tres passions que té la vida —poder, conèixer i tenir— crec que la de conèixer és la que me domina. Dedic molt de temps a llegir i a la música. Intent que siguin necessitats culturals

de les que es tenen i enriqueixen la personalitat.

DIJOURS BO

—Ara mateix celebrem el “Dijours Bò”, que pensa d'aquestes tradicions?

—Si perviven és perquè interessin. Són autèntiques, estan arrelades i la gent les manté. L'important és que les velles iniciatives persistesquin i s'adaptin als temps que vivim, a la dinàmica dels canvis de la vida social. La gent té necessitat, institut de diversió, de sortir de preocupacions quotidianes, d'evadir-se. Té ganes de sortir de lo normal, de sortir al carrer.

—Li hagues agradat viure ara la seva joventut?

—No m'ho demana. Estic satisfet de la meua joventut. Crec que no me compensaria el risc de tornar a començar d'altre manera. Mirant els resultats crec que, en el fons, tothom està relativament satisfet dels seus temps joves.

EL FUTBOL

—Es coneguda la seva afecció per el Mallorca, com veu l'equip aquesta temporada?

—El futbol m'agrada molt y jo diria que es el "hobby" mes pur. A pesar d'això m'agraden tots els esports, mes com espectador que com a practicant. Crec, a més, que no es pot esser un bon afeccionat si no se és d'un equip. Quant al Mallorca, ara pateix una situació molt delicada per molts d'errors que s'han comés en aquests darrers temps. Quan va pujar a primera Divisió va fer-se un equip inviable esportivament i econòmicament.

VIURE A MALLORCA

—Està molt arrelat a Mallorca o li seria fàcil viure fora de l'Illa?

—Me seria molt difícil viure fora de Mallorca. Mentre era diputat passava llargues temporades a Madrid i vaig arribar a trobar una forma d'adaptació a una ciutat gran i nova. Però pens que també des d'una ciutat petita es pot tenir una visió general, universal i global i al mateix temps això té uns avantatges incomparables. Palma és una ciutat extraordinària, habitable i humana encare, plena de possibilitats de tota costa.

BALEARS, TERRA DE SOCIALISME I SOCIALISTES

—Se diu que Balears no és terra de socialistes ni de socialisme.

—Crec que entorn a aquest tema hi ha una men-

talitat quasi bé racista. Es creu que la base real del socialisme es la immigració i és fals. Es cert que Mallorca te una estructura social, històrica, que no afavoreix el naixement de certes expressions convencionals del socialisme. Però es indiscutible que Mallorca, en els darrers anys, ha experimentat una transformació important en tots aquests aspectes. S'ha demostrat que hi ha una població que, sistemàticament amb el seu vot, opta per una opció política d'esquerres com és el socialisme democràtic. En aquest contexte pensar que hi ha una essència prefixada i que Mallorca es de dretes, me pareix un do i un desbarat.

—Senyor Pons, com li agradaria esser?

—Una persona balsàmica que no creàs conflictes, sino que ajudàs a resoldre-los.

No som una persona amb institut homicida que diuen que es lo que han de tenir necessàriament els polítics.

La meua aspiració es no donar-me per satisfet mai en quant a coneixements, voler estar al dia, voler esgotar les meves possibilitats com a home i com a persona.

Élix Pons, secretari de la FSB, continua parlant del que han de tenir ells, els polítics i de les diferències que te amb ells, els polítics. Ara veim que hem entrevistat a un advocat, a un amant pertinatge de la vida, a un seguidor obstinat de la cultura, a un home exquisit i a un polític dimissionari...

NENA FERRER

CAIXA
DE
PENSIONS

"laCaixa"

OFICINA PRINCIPAL: INCA -048-

Carrer Sant Domingo, 16 - Tels. 50 00 60 - 50 39 63

AGENCIES: AVINGUDA ALCUDIA -396-

Avinguda Alcúdia, 28 - Tel. 50 20 70

CRIST REI -800-

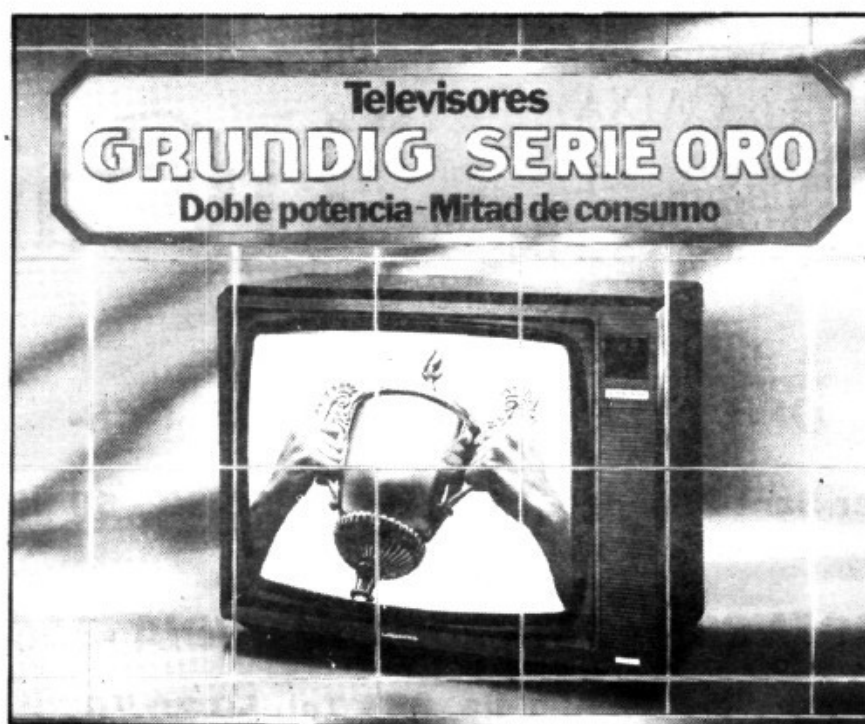
Carrer Costa i Llobera, 161 - Tel. 50 52 11

S'ESCAIRE DISCOTECA INCA

ABIERTO CADA DIA

BAJOS "BAR SA PUNTA" C/ RENTADORS S/N

ELECTROTELE

DISTRIBUIDOR OFICIAL Y SERVICIO TECNICO AUTORIZADO

EQUIPOS ALTA FIDELIDAD - SONORIZACION
ANTENAS COLECTIVAS

Miguel Durán, 48

☎ 50 34 75

INCA (Mallorca)

EL CINE-CLUB ESTRENA

Lloseta

El passat 27 de Setembre s'inaugurà, al lloc habitual del Saló Parroquial, la temporada 84-85 del cine-club amb l'exhibició de la pel·lícula "Bearn", el famós film basat en la novel·la de Llorenç Villalonga, convenientment desvirtuada, clar. Malgrat la mediocritat del film en sí, fou molta la gent que hi assistí; més per reconèixer els paratges mallorquins que per afany de bon cinema. Com ja hem dit fou una sessió casi multitudinària. Així i tot

no es pogué fer el fòrum que caracteriza qualsevol cine-club, malgrat l'interès que hi posa el president d'aquest.

També hem de dir que el dia 25 del Setembre passat hi hagué una reunió de la Junta Directiva (Junta integrament composta per voluntaris ja que no s'ha fet cap esboç d'eleccions) on entre altres qüestions de tipus monetari es fixaren les taxes del 500 ptass. pels socis i 200 pts. per sessió a l'altra gent que hi vulgui assistir esporàdicament. A més es seleccionà un avanç de les pel·lícules que s'oferirán al llarg de la temporada, encara que no s'especifica l'ordre d'exhibició. Devora pel·lícules d'una qualitat reconeguda com són "Zelig" de Woody Allen o "Blow-Up" d'Antonioni, s'ha selec-

cionat una molt qüestionable com és "Monseñor". També s'en projectaran dues que s'inclouen dins les "històriques": "El árbol del ahorcado" i "Rebelión en La Bonty". La primera protagonitzada per Gary Cooper dins el més clàssic western, i la segona que ara torna a la memòria ja que fa poc s'ha estrenat la seva sensa versió a càrrec de Roger Donaldson, però aquesta és la protagonitzada per Charles Laughton. De las espanyoles disponibles s'ha triat la primera part de "El Crack" d'En Gari. I pel passat 18 d'octubre se va programar "Verdicto Final".

Si bé s'han fet observacions sobre aquesta llista als màxims responsables del cine-club aquests han replicat que no es poden fer miracles

amb l'escàs presupost del que disposen (per fer-vos una idea, la temporada passada es comptava només amb uns 36 socis, i aquesta només s'en conten de moment amb uns 24 de segurs, clar que encara estem a l'inici.), que en les actuals condicions creuen que aquesta és una programació més que digna i que en comparació amb altres cine-clubs de Mallorca és de lo millor que s'ofereix.

Els lectors jutjaran l'interès d'aquesta programació que encara s'allargarà amb altres títols que per ara desconeixen. Esperem que siguin ben encertats.

fca. amengual

Selva

Homenatge a la vellesa

La Festa acabà amb molta animació, contant amb l'actuació del grup "Aires de Muntanya" i del glosador local Josep Vallori "eriçona". Després hi hagué un intercanvi d'obsequis.

L'homenatge a la vellesa que tengué lloc a Selva el passat diumenge 7 d'octubre, contà amb l'assistència del president del Consell Insular de Mallorca, Jeroni Albertí.

L'acte, organitzat per l'Associació d'Amics a la Tercera Edat, va ser molt entranyable i convocà a gent de Selva, Caimari, Moscarí i Biniamar.

La Banda Municipal d'Inca participà en la festa amb una desfilada que fou molt celebrada, després es celebrà una missa solemne.

El matrimoni Albertí, el Batle i la batlessa de Selva i una representant del grup "Aires de Muntanya", durant l'homenatge a la vellesa que va tenir lloc a la vila

CAFETERIA OLIMPIA

Especialidad en:

conejo a la parrilla
platos combinados
y tapas variadas

Frente campet des Tren

Peña Barcelonista

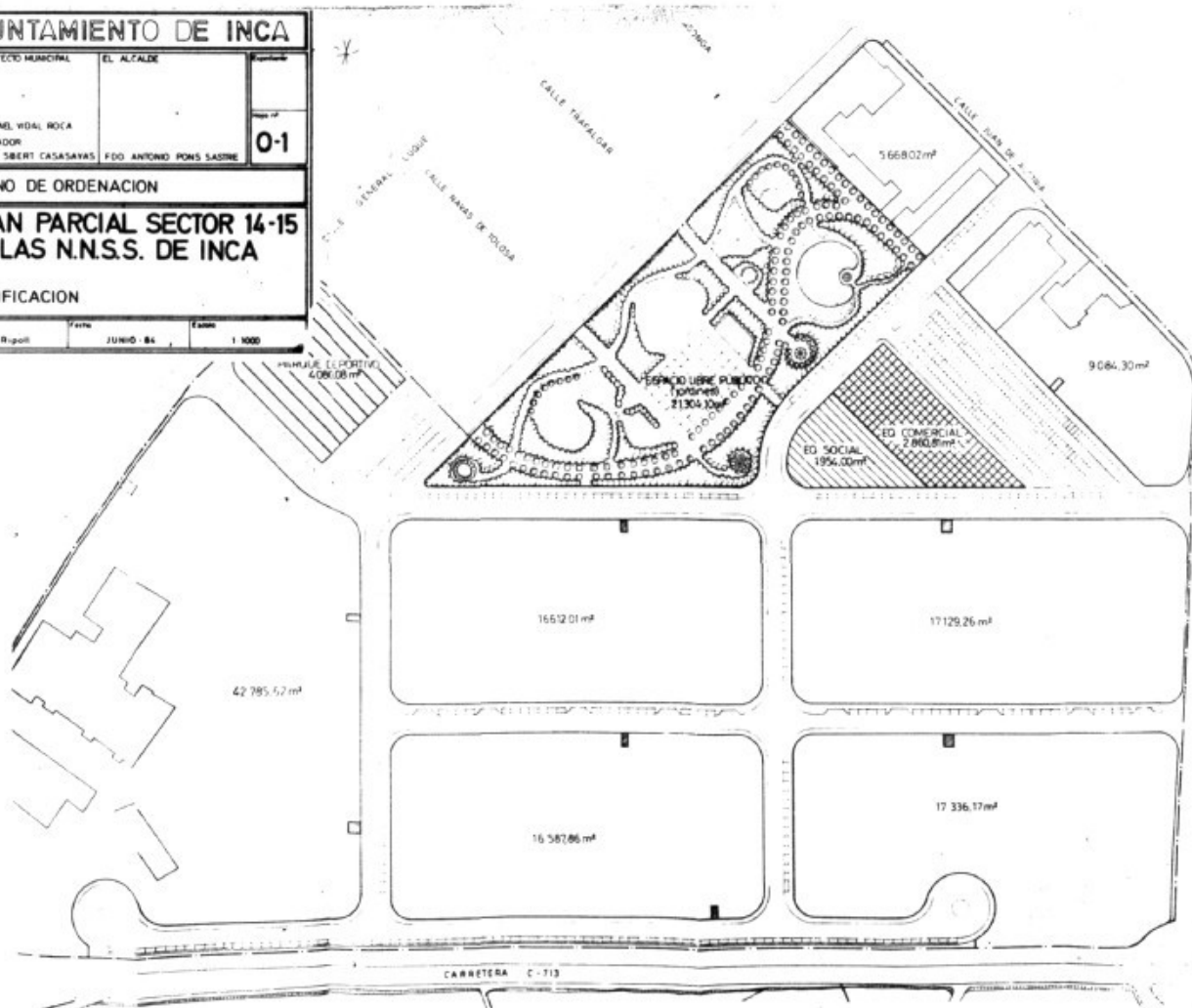
MU&ICAL CENTRO

INSTRUMENTOS MUSICALES
PIANOS
ORGANOS
ACCESORIOS

Con motivo del «Dijous Bo», visite nuestra gran exposición de instrumentos musicales Les esperamos en:

C/. Formentor, 3 (Esquina Carret. Lluch) • Tel. 505870 • INCA

AYUNTAMIENTO DE INCA		
EL ARQUITECTO MUNICIPAL	EL ALCALDE	
FDO. RAFAEL VIDAL ROCA		
COLABORADOR		
ANTONI SIBERT CASASAYAS	FDO. ANTONIO PONS SASTRE	
PLANO DE ORDENACION		0-1
PLAN PARCIAL SECTOR 14-15 DE LAS N.N.S.S. DE INCA		
ZONIFICACION		
Escala	Fecha	Hoja
1:1.000	JUNIO 84	1.000

POLIGON

INDUSTRIAL

Una vella aspiració comarcal

Segons que assenyala el primer document de la Memòria del Pla Parcial —que firmen com a arquitecte Rafel Vidal i com a col·laborador Antoni Sbert—, el Polígon Industrial podria solucionar la paradoxa que suposa el fet de que essent Inca un municipi industrial, no se disposa en el nostre terme municipal d'un solar capaç d'esser utilitzat per a ús industrial. Aquest fet suposa no tan sols problemes per a l'empresari, sino

En un termini de dos anys, Inca disposarà del seu primer Polígon Industrial. Una extensió de 195.337 metres quadrats, situats entre els carrers General Luque, Juan de Austria, carretera de Sancelles i carretera de Palma a Alcúdia, serà destinada pel municipi a zona indústria i àrea de servicis. Per a la urbanització d'aquest sector l'Ajuntament d'Inca destinarà una partida de mes de 158 milions de pessetes d'avui mateix. L'increment d'aquesta partida es calcula en un porcentage entre el 10 i el 15 per cent anual.

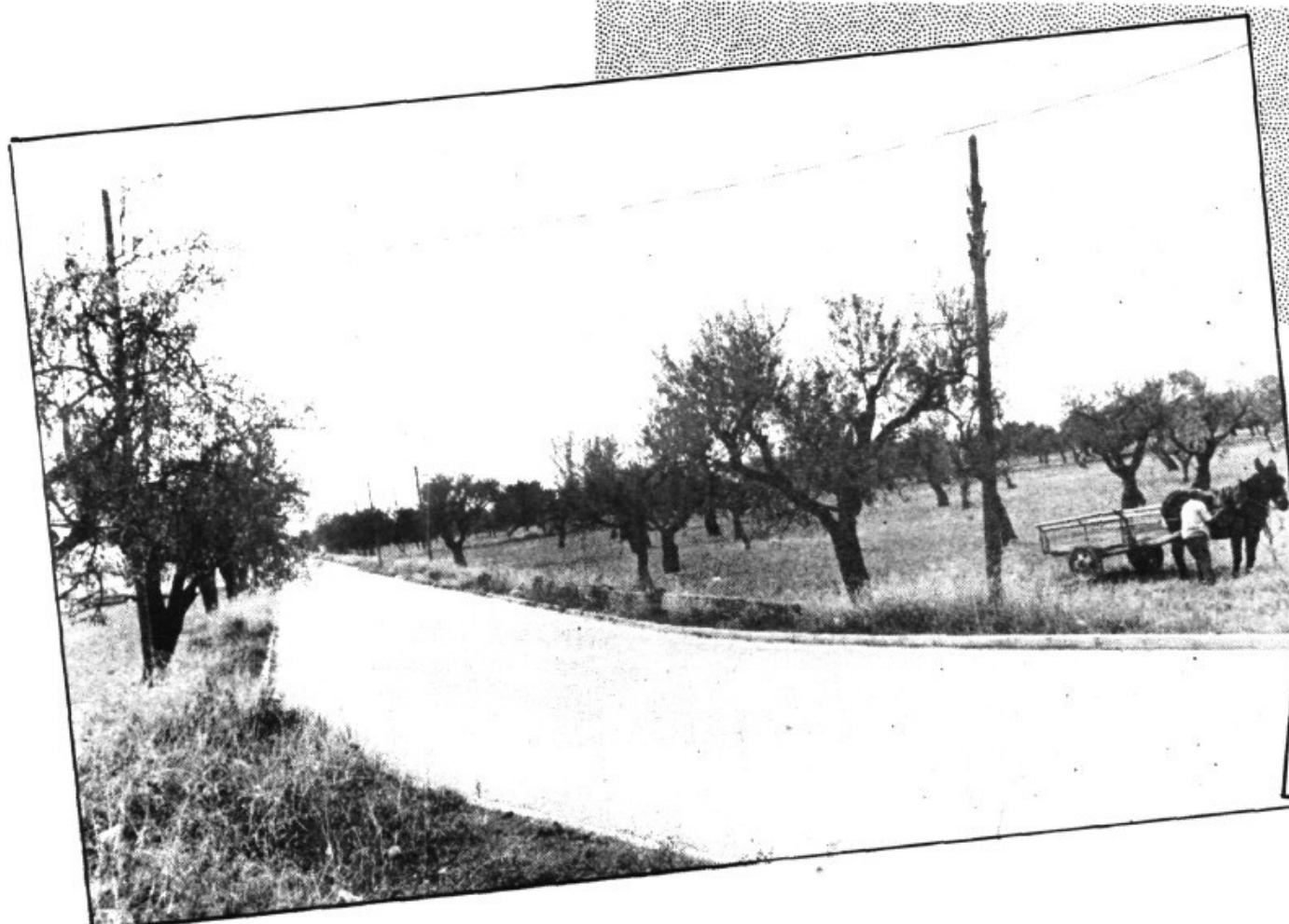
dificultats al govern municipal per la dispersió de les indústries i incontables mo-

lesties al ciutadà que ha de suportar instal·lacions d'aquest tipus en el centre

del poble. Aquest darre, punt està de continua actualitat i ha motivat recentment una interpel·lació al Govern Autònom per part de grup socialista entorn a l'ampliació a la fàbrica d'embutits Soler, contra la que s'han pronunciat reiteradament els veïnats.

TERRENYS I PARCELES A BAIX COST

Entre els criteris de la ordenació es pretén que els te-

renys del Polígon tinguin per als industrials el cost més baix possible. Per aconseguir-ho els autors del projecte proposen una urbanització econòmica, una trama viària senzilla, facilitats per a la construcció i possibilitat d'accés als serveis des de qualsevol parcel·la.

En principi es preveu un cost per metre quadrat de 810 pessetes lo que es considera una quantitat acceptable.

El projecte d'urbanització del Polígon intenta que les indústries estiguin separades el màxim possible de les vivendes del poble.

Per això s'ha pensat impedir l'accés directe dels vials del Polígon s'instal·larà un espai verd que actuarà com a solució de continuïtat entre poble i Polígon.

Els vials del Polígon tendran una extensió total de 1983 metres. Les voreres tendran una extensió màxima de tres metres i mínima de dos metres i setanta centímetres. Els terrenys

destinats a vials, aparcaments, espais públics i serveis d'infraestructura seran públics i de cessió gratuïta a l'Ajuntament.

PLA D'ACTUACIO MUNICIPAL

Actualment el Pla Parcial està en període d'informació pública. Es ara quan els 36 propietaris dels terrenys, un 61 per ciento, son propietat de vuit propietaris. El sistema elegit pel municipi —i per l'empresa encarregada pel municipi d'adquirir els terrenys, GESTUR SA— per l'adquisició dels terrenys es el de la compensació. No es descarta la possibilitat de que, en casos limts, s'apliqui el sistema de cooperació o l'expropiació. Es prest per aventurar problemes però ara mateix no tots els propietaris veuen clar la venda de les seves parcel·les.

En qualsevol cas, en sis messos els terrenys han d'esser ja propietat municipal.

US RESERVAT A LES ZONES	SUPERFICI	EDIFICABILITAT	Tant per cent
INDUSTRIAL	125.203'24 m2.	2'n3./m2.	64'1
ESPAI VERD	21.304'10 m2.	0'n3./m2.	10'9
PARC ESPORTIU	4.080'04 m2.	6'n3./m2.	2'09
EQ. COMERCIAL	2.860'81 m2.	2'n3./m2.	1'46
EQ. SOCIAL	1.954 m2.	2'n3./m2.	1
VIALS I APARCAMENTS	39.682'96 m2.	—	20'32
INFRAESTRUCTURA	251'79 m2.	3'n3./m2.	0'13
TOTAL	195.336.98 m2.	2	100

☐ **L'Ajuntament d'Inca inveirà 158 milions de pessetes**

☐ **Per a l'abasteixement d'aigua es confia en l'èxit de les noves projeccions**

☐ **Alguns dels propietaris dels terrenys no están d'acord amb l'expropiació**

Paralelment s'haurà elaborat un pla d'urbanització que podria estar elaborat en igual termini que el de l'adquisició dels terrenys.

L'AIGUA TAMBE ES PROBLEMA

La necessitat d'aquest Polígon Industrial no tan

sols per a Inca, sino també per a la comarca, és evident. Els plans elaborats per l'equip redactor semblen correctes i poques son les

objeccions que sens ocorren. Aquesta opinió es compartida per diversos tècnics en la matèria, consultats per RAI GUER. A priori i a més de

la possible dificultat que comparti l'adquisició de terrenys, hi ha un possible problema.

Ens referim en concret a l'abasteixement d'aigua. Segons reconeix la Memòria del Pla Parcial, el consum total del Polígon podria ser de 586 metres cúbics, contabilitzant les pèrdues que es suposen a la xarxa de distribució i que es calculen en un vint per cent. El mateix document reconeix que, a pesar dels actuals aquífers, l'abasteixement d'aigua a Inca es difícil i, en el mes d'agost, insuficient. Es suposa que les noves prospeccions als pous de Son Fiol i d'Es Serral —que aporten 386.000 litres per hora— garantitzen suficientment l'abasteixement d'aigua. Les dades contingudes en la Memòria, a la llum dels recents problemes i de l'accidentada història de l'abasteixement d'aigua a Inca que en aquest mateix número de RAIGUER es conta, no do-

nen elements suficients de tranquil·litat quant a la suficiència de l'aigua de que es disposa per el consum a Inca. Tampoc quedam molt tranquils quant a que el sobrecreament de la xarxa degut al nou front de consum no suposi una disminució en la pressió d'altres zones. I per tant noves dificultats en l'abasteixement. Els plans d'una nova xarxa de distribució i les previsions dels tècnics solucionaran segurament aquest problema, si es que existeixen. En tot cas la realitat d'aquesta qüestió en altres pobles de l'Illa ens posa de manifest que l'actuació en condicions de precarietat ha tengut conseqüències negatives —en situacions de disminució de pluges— per la qualitat de l'aigua de consum.

L'ESTEL

Foto Quetglas

BRISAS

ARTE · MODA · DEPORTES · SOCIEDAD
CINE · DECORACION · LITERATURA

JULIO 1931

[illegible]

UNA PEN

Dues portades històriques: La del primer número de la revista "Brisas" i la del darrer, que clausurava una curta pero densa pàgina del periodisme mallorquí.

SU AMBIENTE, SU DISTINCION, SU
CONFORT, RETIENEN AL TURISTA

HOTELES DE MALLORCA, S.

Els anuncis eren abundants en aquesta publicació que es
financiava amb publicitat. A dalt una fotografia
del torrent de Soller, els llocs típics de
Mallorca també sortien constantment a la revista.

MARGARITA XIRGU MARIA ESPINALI

La eximia actriu Mar-
garita Xirgu, el popu-
lar poeta Federico
García Lorca, autor de
«Yerma» y «Bodas de
Sangre» y el notable
director artístico Ci-
priano Rivas Cherin se-
ludando a los re-
doyentes, desde el
estudio de «Radio As-
sociación de Catalunya»
el 12 de septiembre
con motivo de su ac-
tuación en Barcelona y
antes de emprender
una gira «tournee» por
tierras extranjeras.

Dés de Bernard Shaw a
l'hereu a la corona d'Angla-
terra, les pàgines de «Bri-
ses» acöiren tota l'actualitat
que generava una Mallorca
incipientment turística, es-
sent un inestimable aparar-
dor publicitari, complint
així un dels objectius de
l'aventura.

Miguel Villalonga, germà
d'En Llorenç, dedica un ca-
pitoll de la seva «Autobio-
grafia» a parlar de «Brisas» i
reconeix que la revista «pu-
blicó coses tan bones y tan
malas como quizá ninguna
otra revista española hubiera
osado publicar».

Els objectius purament
econòmics dels promotors
de la revista foren indubta-
blement motiu del seu èxit.

là un poc de tot això en
article aparegut en el pri-
mer número de la revista:
«Hemos pretendido hacer
una revista que sintetizara
la personalidad mallorquina.
La actual, no la de 1870
ni tampoco la futurística.
(...) Pocos almendros flo-
ridos... aunque si algunos,
son lindos a pesar de todo.
(...) «Brisas» es una revista
de arte que pretende expre-
sarse principalmente en for-
ma gráfica. Nuestra labor,
si acertamos a realizarla,
puede ser muy útil a Ma-
llorca (...)».

Els principis foren durs,
i quan la publicitat comen-
çava a arribar i la revista a
esser rentable, vengué la
guerre...

PELUQUERO UNISEX

Calle Martin Medico, 20 - Tel. 503013 - Inca

Para mayor comodidad RESERVE HORA

az

papelería - librería
didácticos

Comerç. 1

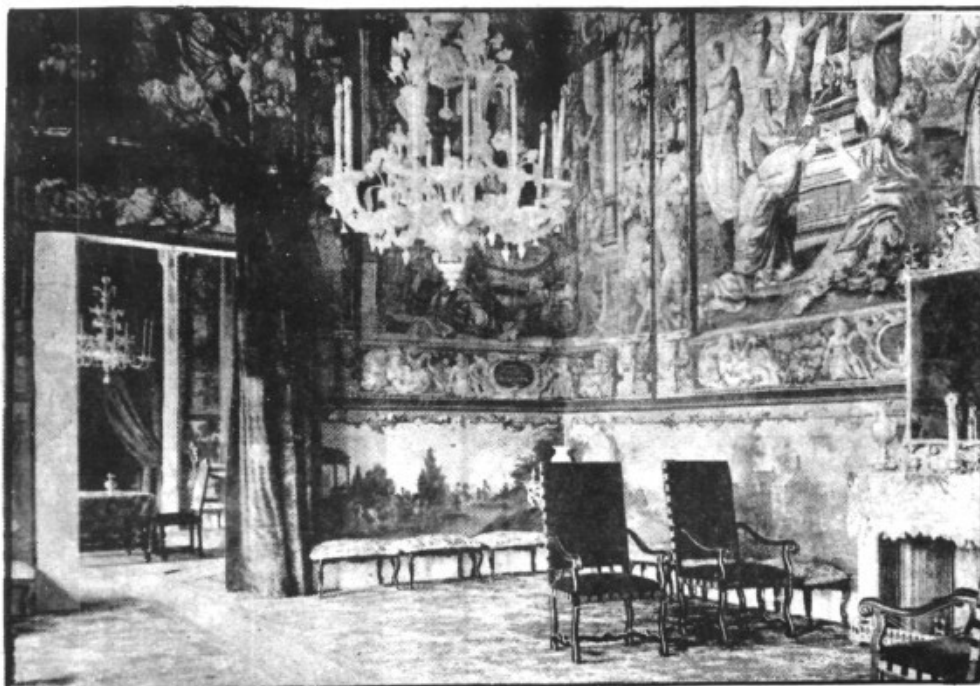
Tel. 500153 - INCA

El fet de que persones com Llorenç Villalonga lluitassen per "Brisas" contribuï de manera decisiva. Les ganes de viure de la societat de preguerra i la no intromissió en les bellugadises arenes de la política, foren irrepetibles circumstàncies, escenari inimitable que permeté aquella merevellosa aventura.

Avui, cinquanta anys després, Mallorca no té, ni prop fer-si, un producte periòdic de tal envergadura i abast. En tot cas ens trobam en una realitat distinta i pot esser fàcil enyorar temps que no hem viscut. Potser sols poguem dir amb seguretat de no equivocar-nos que a "Raiguer" hem admirat la feina ben feta del qui feren "Brisas", reconeguent l'impossibilitat de fer ara un producte semblant i sentir-nos orgullosos de tenir tan admirable antecesor a la nostra ciutat.

P. R.

Fotos: Reproductions de la revista "Brisas".

Els decadents salons dels palaus ciutadans, una imatge plena de suggerències per al'ànima de "Brisas": l'escriptor Llorenç Villalonga, el creador del mite de Beern i de dona Obdulia de Moncada.

"BRISAS" REPRESENTA UNA PAGINA EXTREMADAMENT VALUOSA EN LA VIDA PERIODISTICA MALLORQUINA. UNA DE LES PUBLICACIONS MES DIGNES QUE S'HAN PRODUIA A LA PART FORANA.

PREVISION ASEGURADORA Y SANITARIA, S. A.
COMPAÑIA DE SEGUROS

CUADRO MEDICO

"MAS DE 16.000 EN TODA ESPAÑA"

PIDA INFORMACION EN

Sant Bartomeu, 3 -
Tel. 50 49 88

DELEGACION EN BALEARES:
Gabriel Alomar Villalonga, 7
Teléfono 46 48 34

*Un sol
fi:
Mallorca.*

**CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA**

ELS BARONS DE LLOSETA I ELS COMTES D'AIAMANS

per Jaume Capó Villalonga, antic vicari d'INCA

Foto Quetglas

Dins el Raiguer, hi està Lloseta, la vila termenera d'Inca.

La proximitat de la vila i de la ciutat ha establert una relació comercial, docent, laboral, judicial que, al llarg dels segles, ha teixit uns capítols de col·laboració i de bon veïnatge. Malgrat això, la vida, dins la història, ha anat per distints camins.

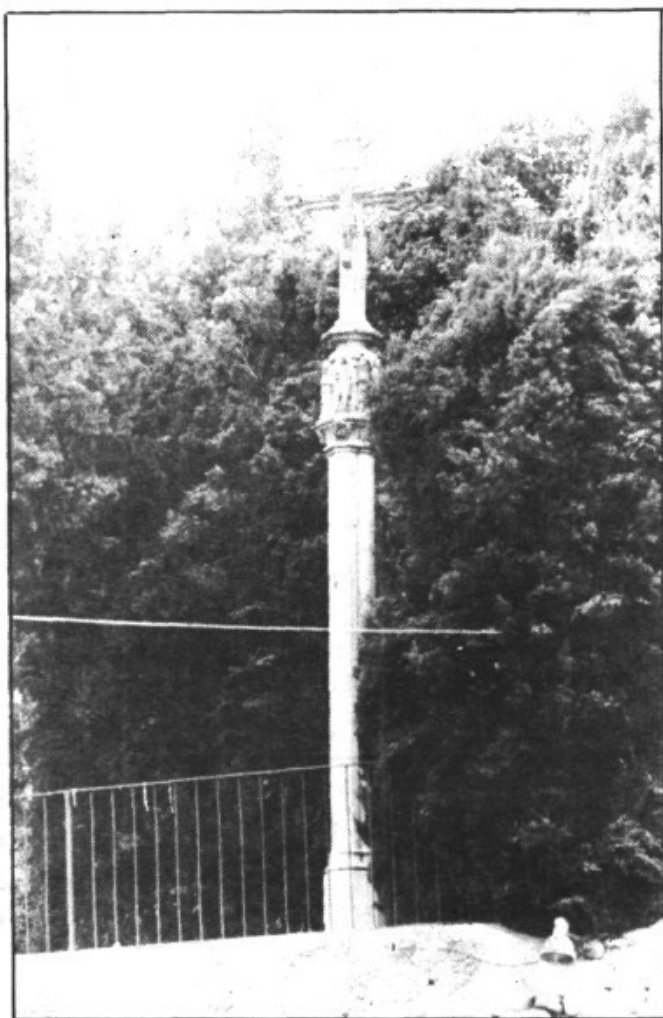
Vull dir-vos que Inca i el seu terme, quan el Repartiment pel nostre rei En Jaume, el Conqueridor, foren de la porció reial i Lloseta, dins el terme de Rubines, fou del vescomte de Bearn. Inca ha tingut personalitat pròpia, suficient, i el seu protagonisme en la història del regne i en l'àmbit local, no té gairebé incidència en la de Lloseta. Aquesta vila té el seu protagonisme enganxat a la història de Rubines i a la jurisdicció senyorial dels Togores que molt poc es relacionen amb aquella ciutat.

Aquestes afirmacions s'han d'entendre des de l'òptica de *història major* o sigui no hi ha relació de vila llogaret. Caminen, com deiem abans per camins, històricament, distints. Però, si com deia el filosof, que l'esser humà comporta l'interès per al home, l'esser veïnat ha de suposar l'interès recíproc. Lloseta, dins el Raiguer geogràfic, ressonarà com dins casa pròpia, dins la ciutat d'Inca, la vila major districtual, com, segons la crònica reial, era la major de les alqueries. Bé pot ressonar a través d'aquesta simpàtica revista de informació i de investigació i que porta, a la capçalera, el títol del nostre topònim districtual comú, el Raiguer.

Suposat aquest interès ja que el dubte ofèn, aquí teniu un petit retall de la nostra història llosetina.

A l'albada de la Conquesta, Loseta (amb una sola L) i Diaman (Aiamans) eren dos llocs de 20 i 15 jovades respectivament que, multiplicades per 16, donen un total de 560 quarterades i aquesta extensió amb part de Biniali de 5 jovades o sigui 80 quarterades més, foren donades per Pere de Centelles, sacrista de la catedral de Barcelona i, després, bisbe de la mateixa diòcesi, procurador de la senyora Garsendis, viuda de l'heroi Guillem de Montcada i mare de Gastó, vescomte de Bearn, al senyor Arnau de Togores, mainader seu en la gesta catalana de Mallorca.

Tot aquest petit territori li fou donat a títol de 2 cavalleries amb l'obligació de 2 cavalls armats *per a la defensa del Regne*. El dit senyor Arnau i els seus successors es deien i eren nomenats *senyors* de les nostres cavalleries fins al segle XVII. A partir d'aquesta data, per senegles decrets reials, ja es dirien, oficialment, barons de Lloseta i comtes d'Aiamans.

Una vista del Palau d'Aiamans, casa pairal dels comtes. En el lloc on es situa aquesta creu de terme els antics senyors de Lloseta penjaven la gàbia on s'exhibien als delinqüents.

Palau dels Comtes d'Aiamans, a Lloseta

Als Països Catalans, abans del segle XIII, el baró era un senyor que tenia el domini jurisdiccional d'una baronia i la baronia era el territori d'alguna extensió posseït, amb domini de mer i mixte imperi, sense cap vinculació a l'estament social del seu titular. Segons aquesta definició, el primer senyor de les cavalleries de Lloseta i d'Aiamans i els seus successors, fins al segle XVII, podien dir-se, *sensu lato*, barons de Lloseta només per aquest domini, sense nomenament reial. Hi ha que dir que, encara que poguessin titular-se així, els nostres senyors, en cap document de l'arxiu que hem investigat, inèdit o comparat, no usaren d'aquest títol. Fou al segle XVII.

En temps del rei Felip IV, Espanya estava embolicada amb una guerra que durà uns trenta anys. França entrà, també, en guerra contra Espanya i el nostre govern pensà que seria convenient atacar-la per la part de la Provença. Les tropes espanyoles, per assegurar-se una ideal base militar, conquistaren les illes de Lerins, dites Sant Honorat i Santa Margarida, si bé les tornaren padre, l'any 1636.

El setzè senyor de les nostres cavalleries, Miquel Lluís de Togores, a despeses seves, muntà una companyia de Infanteria, en aquesta guerra, i el rei, agraït, li concedí la justificació i ratificació del títol de Baró de Lloseta que el mateix Miquel Lluís li suplicà com ho hem pogut constatar pel document de l'arxiu. Li demanava el nostre senyor que a més de la jurisdicció civil que ja exercia, en les seves cavalleries, li concedís, també, la criminal.

El rei, en decret signat, a Madrid, el 15 d'octubre de

1634, li concedia per a ell i als seus successors, com a gratitud del servei humà i econòmic a la Corona, que pogués exercir la jurisdicció omnímoda civil i criminal, alta i baixa, mer i mixte imperi segons el costum dels barons de Catalunya. Precisament, per aquesta expressió sobre els barons catalans, els nostres senyors ja es podran titular, oficialment, barons de Lloseta *sensu stricto*, quedant ratificat i confirmat aquest títol que tenien, *sensu lato*, des de la Conquesta de Mallorca. Firma, amb el rei, el seu secretari, Joan Llorenç de Vilanova.

Per aquesta concessió, el nou baró de Lloseta, Miquel Lluís de Togores i els seus successors, a més de tenir, a Lloseta, jutges, batles, notaris, nuncis i demés oficials i administratius de la cúria pròpia per exercir justícia, a Lloseta, a Aiamans i a part de Biniali, podran aixecar, a un lloc dominador, les forques i costells, instruments punitius per als condemnats i avís permanent contra els malifets.

A Lloseta, sembla que el lloc on s'aixecaven aquests instruments de suplici, per alguns documents que hem vist a l'arxiu, seria el que, avui, ocupa la creu de terme, molt artística, a un costat del jardí del comte i que es pot veure des del carrer d'avall.

Si, amb el títol de baró de Lloseta, es pot parlar de justificació, ratificació o confirmació, no es pot dir el mateix quant al títol de comte d'Aiamans perquè aquest fou un nomenament a propòsit, *motu proprio*, de pura concessió o gràcia reial.

Efectivament, 27 dies després, el dia 11 de novembre

Artesania

JUCA

dureta, 30

Inca

BAR - RESTAURANTE

MORENO

C/. Gloria, 103

Telf. 50 35 20

INCA (Mallorca)

del mateix any, el mateix rei, Felip IV, recordant *grata obsequia nostrae Regiae Coronae*, els serveis a la Corona del senyor Miquel Lluís de Togores i dels seus avantpassats, com a testimoni de gratitud, *motuque proprio nostro, consulto et deliberato* erigeix el lloc d'Aiamans amb totes les gràcies, privilegis, prerrogatives, drets, dignitats, favors, immunitats, honors, preeminències i exempcions, com els altres comtes del regne de Mallorca i els de fora Mallorca. Després d'aquestes paraules reiteratives del decret, afegeix que no podrà encunyar moneda ni adornar-se d'honors que puguin superar els de la dignitat reial, ni la seva del rei ni la del seu primogènit i hereu, príncep Carles.

L'agraciat amb aquest títol, Miquel Lluís de Togores no tingué successió legítima i, a l'hora de la mort, després d'una vida un poc desordenada que no és del cas haver d'explicitar, posà el títol de comte en mans del rei, com ho diu el seu testament fet a Barcelona on morí. En el testament de 19 de setembre de 1638, diu: *Item renuntie lo meu títol de comte en ma y poder de de sa Magt. suppliantlo que ab ell y ab majors gracies y merces sie de son Real seruey honrar a mon fill Miquel Luis de Togores*" (aquest era fill natural i canonge de la Seu).

La família Togores cuidà de la successió i foren senyors de Lloseta posteriors, don Albertí, don Jerònim i don Joan Miquel de Togores, oncles i cosí. Aquests usaren els títols de comtes i barons sense poder-ho usar i foren reconvinguts per la reina governadora. Arreglà l'assumpte el quart successor que fou don Jaume de Togores el qual demanà a la reina governadora que si bé el seu antecessor Miquel Lluís no tingué successió legítima i renuncià el títol en mans del rei, pels grans serveis prestats a la Corona pels seus avantpassats, es dignàs reintegrar a la seva família el citat títol. La reina viuda, el

7 de novembre de 1665, revocava els decrets anteriors i reintegrava els títols al senyor Jaume de Togores i als seus successors i donava per ben fet el que els successors immediats al primer comte usassen el títol. Entregà una quantitat respectable a la reina i tot arreglat i amb pau.

Ressumint: Lloseta i Aiamans registren, desde la Conquesta, setze senyors dels llocs, devuit, segons un altre autor. Des de 1634, registren catorze comtes i barons. Actualment els dos títols estan en dues persones distintes, dos germans de la mateixa família.

Quan Lloseta, a mitjà segle XIX, adquirí la independència municipal de Binissalem no volgué desenganxar del tot un sistema d'un altre i, com escut municipal adoptà el comtal. Molt bé i aquesta actitud honra el nostre poble, termener amb Inca i dins el districte del Raiguer.

Ciutat de Mallorca, 18 d'octubre, festa de Sant Lluc, inicial de les fires anyals d'Inca.

Jaume Capó Villalonga va esser vicari d'Inca per un període de cinc anys que comença al 1947. També en la nostra ciutat exercí la docència en l'Acadèmica Mercantil (Col·legi Sant Tomàs) i en el col·legi de Sant Vicenç de Paul. També fou president de l'Harpa d'Inca i col·laborador de la revista "Ciudad", a més de consiliari dels joves d'Acció Catòlica. La seva densa biografia es podria completar donant notícia de la seva feina com a professor, durant 27 anys, en l'Institut Ramon Llull de Palma i la seva participació en diferents treballs d'investigació en temes d'Història de Lloseta i Orient. Es autor dels llibres "L'Oratori del Cocó" i "El oratorio de la Bonanova", que compta amb un pròleg de Camilo José Cela. També es autor d'un llibre sobre Orient totalment exhaurit.

Rombo

Plaza Virgen de Lluch, n 2 Tel. 50 02 08 - INCA (Mallorca)

LABO

caza·pesca·deportes

bernardo salas, 17/tel. 50 07 21
inca/mallorca

rosella

**llenceria
brodats**

carrer major, 20 -inca

***L'Ajuntament d'Inca
desitja als veïnats
i visitants***

Feliç Dijous Bo!

els cafes del mercantil

Associació de Comerciants

Des de començaments d'any l'Associació de Comerciants d'Inca té un nou president, en Miquel Garcia. I per primera vegada s'ha hagut d'encarregar d'organitzar les Fires precedents del Dijous Bo.

Hem xerrat amb ell per conèixer un poc millor la situació actual del comerç i la feina que suposa organitzar les Fires.

MG. El comerç també passa per la crisi que sofreix la resta del país, i a Inca encara més a causa de la crisi profunda del sector del calçat.

R. Creis que seria una solució que hi hagués una bona comunicació entre Manacor i Inca...?

MG. Es indubtable que una bona comunicació entre ambdues ciutats seria beneficiós per a tota la comarca en general.

R. Pensau que el fet de no millorar aquesta comunicació (carreteres, per ex...) obedeix a interessos centralistes que només beneficien Ciutat?

MG. No n'estic gaire informat, d'això. Preferesc no opinar.

R. Passem al tema de l'as-

sociació. Com està organitzada?

MG. Realment encara no hi està del tot, o tal com hi hauria d'estar. Quan surt algun problema, Vicenç Siquier i jo ens reunim per tractar-lo. Els càrrecs estan distribuïts d'aquesta forma: Carles Lorente, en funcions de vice-president; Vicenç Siquier, com a secretari; Joan Seguí com a tresorer, i Jaume Estrany, Maria Buades i Joan Sastre com a vocals. Per preparar les Fires, es va formar una comissió de treballs en la qual tothom col·laborava de manera sem-

blant.

R. L'Ajuntament, coopera amb l'Associació en la preparació de les Fires?

MG. Aquest any vàrem anar a sol·licitar ajudes econòmiques i vàrem discutir sobre la diferència d'opinions en el sentit que els comerciants havíem de cobrir totes les despeses. En certa manera, tenien raó perquè l'organització és a càrrec dels comerciants, però aiximateix creim que aquestes festes són populars i, si són del poble, també és just que l'Ajuntament contribueixi. Al final, encara

"Una bona comunicació entre Inca i Manacor seria beneficiós per a tota la comarca en general"

que l'ajuda rebuda no és en efectiu, han posat a la nostra disposició diversos grups amb els quals l'Ajuntament té un contracte anual.

R. Quins beneficis cercau, en organitzar les Fires?

MG. Des del nostre punt de vista, les Fires són perquè les disfruti el poble, ara bé, no podem deixar de reconèixer que els comerços, durant les Fires, en surten beneficiats.

R. A quins grups culturals vos dirigiu per organitzar els actes?

MG. Sempre intentam ajudar els grups de la nostra ciutat.

Al llarg de la xerrada que varem mantenir amb el senyor Garcia, no només tractàrem el tema de les Fires. També ens va explicar un poc els objectius de l'Associació.

R. Quants de comerciants teniu associats?

MG. Prop de cent quaranta comerços, però no tots ajuden econòmicament.

R. Quines ajudes reben els associats?

MG. Molta gent no creu en les associacions precisament perquè mai han rebut una ajuda que els fos efectiva en certa manera. Una associació d'aquesta casta hauria de donar puntualment informació de tot allò que afecta els associats: preus, canvis en l'estimació objectiva singular, en l'estimació directa, canvis per a societats... i tot això d'una manera molt clara. Això és el que voldria per a Inca; i si fos així, però, és que l'únic que s'ha fet durant set anys ha estat organitzar les Fires.

R. L'Associació, ofereix qualque tipus d'ajuda al petit comerciant?

MG. Hem procurat defensar-los en tot allò que hem pogut.

R. Quin control exerceix l'Associació pel que fa a preus dels comerços afins?

MG. Això no és competència nostra, ja que els preus els controla el govern, com els del sucre, l'oli o la llet hinienitzada. I a part d'això, els petits comerços no poden competir amb els

Foto Quetglas

Volem que tothom tenguí els permisos en regla

preus dels grans. Amb tot, creim que a una madona de casa no li compensa, en general, anar fins a Ciutat per comprar.

Desacord amb les ordenances sanitàries.

R. Quina opinió teniu sobre la Reglamentació Tècnica Sanitària aprovada aquest any sobre la venda ambulants?

MG. Em sembla molt bé que no permetin vendre segons quina classe de productes alimenticis en el carrer, però crec que aquestes ordenances no es poden aprovar perquè estan molt mal fetas.

El mercat dels dijous: Punt de batalla de l'associació.

R. L'associació, controla els permisos o revisa les llicències de tots els venedors que ens visiten en el mercat dels dijous?

MG. En aquest sentit, encara no hem fet res, però aquest sí que és un dels nostres principals punts de batalla. No estam en contra del mercat: l'única cosa que

volem és que tothom tenguí els permisos en regla. No hi ha dret que a un senyor, per cent pessetes, tenguí un lloc en el mercat, sense sebre si té llicència fiscal, quan, al contrari, els venedors del mercat cobert han hagut de pagar pel seu lloc de cinc centes mil a un milió de pessetes, sense comptar amb un cànon mensual i la competència que els suposa que vengui gent de fora. Naturalment, això beneficia uns i perjudica els altres. Noltros reim que les quotes que es cobren són irrisòries. L'ajuntament sempre diu que necessita doblers, i d'aquests senyor (uns cinquants segons Joan Llabrés), que obtenen uns beneficis a la nostra ciutat, es podrien aconseguir cinc centes mil pessetes cada dijous, en lloc de les vuitanta mil que es cobren ara.

R. Quins problemes heu hagut de solucionar, en aquest aspecte...?

MG. Un d'ells, per exemple, va ser allò de "Andorra a Inca". Quan vàrem sebre això, vàrem fer un escrit per a l'Ajuntament i els vàrem notificar la nostra disconformitat perquè qui organitzava la venda no tenia els permisos corresponents. Lògicament, una vegada amb la llicència fiscal d'ambulants a la mà, els vàrem permetre, alguns dies després, tenir un lloc de venda com qualsevol altre venedor ambulants.

A cabada la nostra xerrada, creim que de la bona gestió de l'Associació depèn que els resultats siguin satisfactoris per a Inca i la seva comarca. Els objectius són interessants.

Mre Antonia Amer
Margarida

ACTUAR EN CONSEQUENCIA

L'Associació de Comerciants manté fins a la sacietat la teoria de que aspira a fomentar el comerç en la nostra ciutat. Per aconseguir-ho projecta no escatimar iniciatives i, per lo que te de promoció d'Inca compta, per adelantat, amb el nostre modest suport.

De totes maneres els fets demostren les intencions i si la Associació de Comerciants vol fomentar el comerç a Inca, per què margina en la seva campanya publicitària a un medi d'informació d'Inca com RAIGUER, en benefici dels medis d'informació de Palma? A mes, el fet d'escatimar la contractació d'un espai publicitari a la nostra revista se produeix després d'anunciar l'esmentada contractació i amb excuses que la pràctica evidencia com a faltes de sentit, per no dir altre cosa.

A pesar d'aquesta deplorable descortesia, nosaltres seguim fidels a la nostra idea. Com aquí es veu.

APARADOR

Vestit de línia i quadres fins. Moltes possibilitats de combinar amb altres elements. Li pots afegir una boina. Es el complement ideal. Aquest conjunt és una bona excusa per cercar alicients qualche horabaixa. El seu preu és de 12.000 ptes. i els tens a Boutique MARXA.

nena ferrer
Foto Quetglas

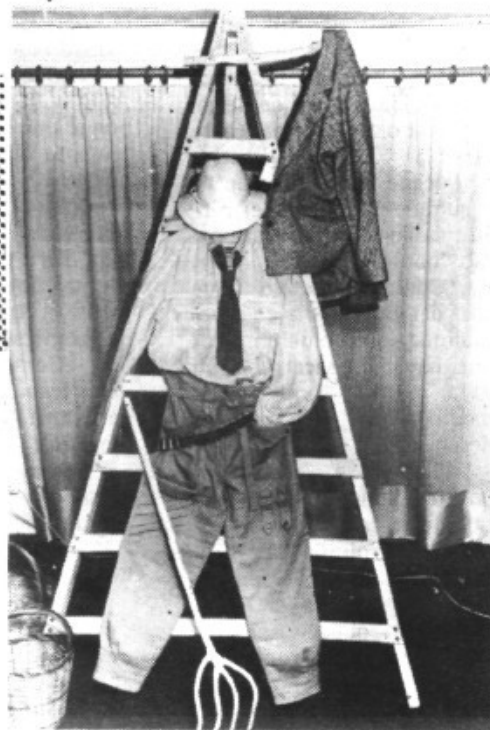

Per tota aquesta roba teniu amb aquestes sabates i bolso, el millor complement. N'hi ha unes per cada conjunt. Les trobareu a Victory.

Aquest és un equip molt esport. Es combinable amb moltes prenes més. Ho pots dur en tot moment. No li falta cap complement. Per 19.000 ptes. ho podeu comprar a la Boutique POP SHOP.

Un model molt apropiat per les sortides de nit. Línia fina, molt d'estil, contant també que segueix els colors de la moda. Val 20.000 ptes. i el podeu trobar a MODA QUO.

Les botigues que citam a aquesta secció son solament una suggerència, al marge de tota publicitat.

Paco Figuerola: 11 anys dedicats al Constància

El pròxim Dijous Bo el C.D. Constància va a rendir homenage al ex-jugador Paco Figuerola, que durant onze temporades fue jugador del equipo. Posiblemente sea el C.F. Valencia el equipo que disputé al Constància el tradicional partido de este día. Fue precisamente el Valencia el Club que dio la oportunidad a Figuerola de ampliar sus horizontes deportivos al ficharlo y cederlo a su filial Mestalla, pero una grave lesión que se repitió también al final de su carrera, truncó sus esperanzas.

Figuerola fue uno de los últimos jugadores que "exportó" el Constància. -¿Por qué hoy día no salen jugadores que destaquen en nuestra ciudad? -le preguntamos.

-Seguramente será porque no se cuida la base, la verdad es que antes la plantilla del Constància estaba compuesta de jugadores de Inca y completada por cinco o seis de fuera y ahora es al revés. Actualmente son dos o tres los jugadores de Inca que hay en el equipo.

Después de su retirada como futbolista, en cierta forma sigue ligado al Constància, ya que desde esta temporada forma parte de la Junta Directiva -"Porque me lo pidieron"- y aunque dice no tener ningún cargo especial figura como "contador".

Como directivo que eres del Constància en la actualidad, que solución crees que hay para sacar al Club y al fútbol local de la mediocridad en que se desenvuelve?

-Estoy de acuerdo en que la categoría es de una calidad escasa, pienso por otra parte que la 2a. B. es más o menos la Tercera de antes y hoy día el Constància no puede aspirar a ella, ya que económicamente no podría soportarla. No veo solución, el fút-

Paco Figuerola, el tercer començant per l'esquerra de la fila superior

bol es más caro día a día y la gente que apoya es poca.

-¿Cual crees que es la causa de que haya tantos ex-jugadores locales que una vez acabada su vida deportiva se apartan totalmente del fútbol, pudiendo ser su colaboración valiosa?

-Me imagino que será por cansancio primero y olvido después.

-¿Qué piensas de la AFE y todo el conflicto por el que ha pasado recientemente el mundo del fútbol?

-Mayormente todas sus reivindicaciones son de justicia. Pero también creo que no hay que tensar excesivamente la cuerda porque puede romperse.

-¿Como ves el futuro, deportivamente hablando, del Constància, después del gris inicio de temporada?

-Estoy seguro que en pocas jornadas estará entre el grupo de cabeza.

-¿Qué te parece lo del homenaje?

-Muy bien, es un detalle simbólico que después de tantos años de jugador, se agradece.

Antoni Mercader.

BATUT DE PREGUNTES I RESPOSTES PER DESCOBRIR UNA PERSONALITAT

AIXI ES PACO FIGUEROLA

- Donde te gustaría vivir?
- Donde vivo exactamente (contestó rápido y seguro)
- ¿Qué es para ti la felicidad?
- Sentirse bien con uno mismo (pensó unos segundos la respuesta)
- ¿Cuál es la mayor desgracia que podría sucederte?
- Perder un hijo (tardó en contestar y dudó) tal vez.
- ¿Qué es lo que más te molesta de un hombre?
- La hipocresía (Contestó rápido y seguro)
- Y de una mujer?
- También la hipocresía.
- ¿Cuál es tu virtud y tu defecto?
- Creo que deben ser otros los que han de contestar (dudó bastante)
- ¿Qué es lo que más te divierte?
- Practicar algún deporte (contestó rápido y seguro)
- ¿Qué o quién te hubiera gustado ser?
- Yo mismo (se mostró seguro)
- ¿Cuál es tu escritor favorito?
- Pues no lo sé, ahora leo a Camilo J. Cela (Dudó bastante y no recordaba el título del libro).
- ¿Tu pintor favorito?
- No lo sé (ni lo pensó)
- ¿Tu color favorito?
- El verde (contestó rápido y seguro)
- ¿A qué tienes miedo?
- No lo sé (aunque lo pensó)
- ¿Tienes alguna manía?
- No, no (dudando)
- ¿De qué o de quién estás enamorado?
- De mi mujer (no pensó la respuesta)
- ¿De qué te arrepientes?
- De nada (más o menos seguro)
- ¿Qué te llevarías a una isla desierta?
- Una radio y también libros (pensó unos momentos)
- ¿Cómo te gustaría morirte?
- Sin darme cuenta (dudó algo antes de contestar)

Antoni Mercader

Signatura

L'ESCAPADA

per ANTONI RODRIGUEZ

Els últims dies un ofec estrany, asfixiant i desconegut la dominava mentre corria escapolit-se entre les mates del forest somniat en el qual s'hi havia absorta tantes vegades amb el desig d'arribar-hi algun dia des de la que ara només una casa perduda a la llunyania i on hi havia restat empresonada des de molt jove.

La respiració se li feia pesada i la gelada del matí, mentre avançava en la escapada, li capgirava l'alè que sortia de la boca semblant un núvol gelat, el qual hagués pogut esser tallat d'espès que era.

El lladrar dels gossos perseguidors s'havia esvaït en el compte dels dies passats fora dels barrots, quan es va poder lliurar dels trets assassins i de les afamades boques carnisseres dels animals rabiosos. Ara tan sols importava prestar atenció al cant d'algun aucell enmig de l'enramada. Tal vegada era l'instant adient per a poder descansar. S'allargà damunt l'herba banyada per la roada per a poder disfrutar, a trenc d'alba, de la sortida del sol, damunt les muntanyes de l'horitzó, a la fi lluny de perill. Era la primera vegada que ho podia fer amb la tranquil·litat suficient com per a poder gaudir de l'espectacle, clucant les pipelles per entreveure millor cada minut lluminós, quan el sol marca cada punt del moviment, cada segon en el cel i assenyala, en el contrallum, cada distància en la seva vertadera magnitud.

Els records retornaren. Un dia de pluja, una pluja fina, interminable. Els cotxes començaren a arribar de bon matí, quan encara feia fosca, el renou dels motors en arribar i els fars amb la llum encesa, la despertaren. Unes portades i els cans començaren a lladrar quan botaren de la maleta del cotxe on els portaven, no sabia encara perquè, era evident que alguna cosa es preparava.

Veus, crits, salutacions afectuoses, abraçades entre els

recents arribats i l'amo de la possessió, sota el porxo de la casa.

Havien passat unes hores, la brusca s'havia aturat, quan algú vingué a visitar-me, —pensava estesa damunt l'herba,— aleshores vaig veure la llum que m'havia de dur cap a la llibertat. Va voler entrar, va obrir la porta, tal vegada confiat pensat que jo dormia, no comptava amb la meua ràpida acció, em vaig aixecar de cop i el vaig tombar al sol i vaig sortir al carrer, ningú em va veure, o al manco així ho vaig pensar, degut a què vaig tardar en sentir els cans a la meua esquena.

Tal vegada s'havia adormida quan un renou li va cridar l'atenció, un cruixir de rames, s'asustà i es va posar dreta per a escoltar millor. Un tró ensordidor, inesperat i inoportú sonà en el moment que sentia una cremada a l'esquena. un instant de mal i tot va passar pel seu davant donant voltes.

—Aquestes guineus són una plaga, segur que prest m'hagués atacat el galliner i l'hauria pelat de polls i de gallines. —Un home amb una escopeta que encara treia fum pel canó, va recollir l'animal del sol. La bestiesa humana s'havia guanyat una nova presa.

Els gossos lladraven mentre s'acostaven a la casa. L'amo de la possessió havia deixat l'animal penjat d'un ferro a la claustra. Els caçadors arribaren una mica enrota dels animals, que sense cap dubte, havien d'haver trobat la guineu que s'havia escapada abans d'hora i que tenien preparada per donar-li caça més tard.

FI

TROFEOS DEPORTIVOS
MEDALLAS

az-2

PLACAS CONMEMORATIVAS
JUEGOS Y REGALOS

Corró, 3 INCA

dansa
→ jazz
→ expressió
→ ioga
→ gimnasia

Estudi d'Expressió i Dansa

c/ dr. miguel servet, 21 - inca

un any de raiguer

R E V I S T A

Amb aquest numero, RAIGUER compleix un any. Per novembre del 83 sortia el numero "0" de la nostra revista, eren 28 pàgines fetes amb il·lusió i que s'obrien a una ciutat en festes i despreocupada, com ara mateix. Moltes coses han passat des d'aquell numero "0" i RAIGUER ha editat nou números mes. Molts no es pensaven que aquesta aventura duràs tant. En el present article volem passar revista al que per les nostres pàgines ha succeït en aquests dotze messos. Com és habitual en nosaltres, deixam al personal judici del lector les valoracions sobre si la feina feta ha valgut o no la pena.

ENTREVISTES

Des del principi, les entrevistes han estat part important en la vida de RAIGUER. Tant es així, que dues seccions s'han dedicat a cultivar aquest gènere periodístic. Una d'elles s'ha especialitzat en parlar amb veinats d'Inca, homes que coneixem molt bé i que tenen molt que dir. Entre ells destaquem ara a l'amo En Joan Ferrer, es "seller", un dels més exitosos venedors de la nostra revista i a l'amo En Jordi "des cacauets", figura tradicional i quasi mítica del nostre carrer que no pot ja celebrar aquest aniversari amb nosaltres. La continuació d'aquesta secció, "Els cafes del Mercantil" ha presentat la realitat de diversos col·lectius inquerers, des de el particular punt de vista de la tertúlia. Per aquí a passat gent com l'associació d'Amics dels cavalls o els jugadors i president del Constància.

Un altre secció, "Linia calenta" s'ha encarregat de presentarnos, en sabatilles, als personatges que surten cada dia a la premsa insular. Des de ca nostra hem pogut conèixer a artistes i gent de

l'espectacle com Maria del Mar Bonet o Bonet de Sant Pere; a polítics de dreta com Gabriel Cañellas i a polítics d'esquerra com el delegat de Govern, Carlos Martín. Tenim el petit orgull de recordar que una d'aquestes entrevistes, la que ferem a Jimmy Gimenez Arnau, fou reporduida per altres revistes de la part forana.

Altres amics com el pianista Joan Moll, el torero "Camaquete" i el seleccionador nacional Miguel Muñoz també estigueren a les nostres pàgines.

L'ACTUALITAT MUNICIPAL

Els temes municipals, d'interés immediat per als nostres lectors, han tengut tracte prioritari en la nostra revista. Si forem dels primers en advertir els problemes d'aigua, al mes de gener, també tractarem en el seu dia els pressuposts municipals, el Pla General d'Ordenació Urbana, els problemes de la majoria municipal o la realitat de l'ambulatori.

Especial comentari mereixen, per l'impacte que causaren en el seu dia, els reportatges sobre la inseguretat ciutadana i sobre la

marginació social a Inca. Amb dos tractaren en profunditat i extensió temes dels que sols coneixem les conseqüències, però dels que sens escapen les motivacions, les causes i l'estat real de la qüestió. Creim que amb reportatges com aquest hem aconseguit aproximar-nos més al tipus de periodisme que deistjariem fer, perquè pensam que es pot fer i que s'ha de fer, aquí, a Inca.

LA CULTURA

Responguent a la necessitat, que creim existeix, d'aportar al lector un numero important de temes culturals, la cultura en totes les seves manifestacions ha estat també molt present en RAIGUER. El record d'homes d'Inca que feren molt per les lletres i les arts és evident en reportatges sobre Mestre Torrandell o sobre Marc Ferragut. També ens preocupà la noticia de la mort de Joan Miró i li reterem un modest homenatge sol·licitant l'opinió dels mes coneguts pintors d'Inca.

Les crítiques d'art i de llibres, les entrevistes a pintors i escultors i el mateix fet de cercar per a premiar als "Populars d'Inca" una obra artística, resumeixen aquest interès del que parlavem abans.

Dins aquest camp no podem oblidar la publicació, en capitols, del magnífic treball "Inca davan l'Inquisició", obra de l'historiador Ramon Rosselló i que ha aportat nombroses dades

raiguer

raiguer

raiguer

el seu espai i cada mes ha arribat la "Plana Verda", del nostre col·laborador Biel Serra i "La Nostra cuina", secció a cura d'Antoni Mercader.

En aquest moment, i dins del "caixò de sastre", es podria també destacar la secció d'opinió, on persones prou conegudes en el seu món —com el delegat del Govern o el director provincial del ministeri d'Educació— han esposat els seus punts de vista. També hem sol·licitat col·laboracions, en aquest cas artístiques, a l'hora de confeccionar i redactar el nostre comic mensual i la pàgina de signatura.

Finalment recordar que el món del treball ha aparegut de forma intermitent en aquestes pàgines, principalment quan era notícia d'interès popular, tal i com el món de l'ensenyança. Temes com la LODE han estat suficientment tractats i el testimoni gràfic de la representació inquera en la gran manifestació anti-LODE de Madrid, molt comentats.

noves per al coneixement d'aquesta qüestió.

ARQUITECTURA, URBANISME

La configuració del creixement urbanístic i l'estudi dels pocs edificis importants i històrics que encara tenim, ha servit també de tema per a nutrir les pàgines d'aquesta revista. En aquest temps hem conegut per dedins edificis i construccions que si bé son tan habituals per a nosaltres que quasi no lis feim cas, guarden uns valors que volíem destacar.

Junt a edificis religiosos, com el clastre de Sant Francesc, hem visitat construccions típiques, com els molins i civils, com Can Ripoll, o la plaça de Toros.

Altres temes polèmics, com les construccions ilegals al camp, també s'han tractat.

ECOLOGISME I CONSUM

Aquests dos temes, tan de moda, també han tengut

La Foto de la manifestació anti-LODE a Madrid, un dels documents periodístics servits per Raiguer.

Molts de temes queden oblidats en aquest repàs d'urgència. Tampoc es necessari recordar exhaustivament una feina que —com tota la periodística— té una vida tan efímera.

Hem procurat donar interès ciutadà a aquestes pàgines i que arribassin al lector. Creim que ho hem aconseguit en la mida que ens han permès les nostres reduïdíssimes possibilitats. El futur no es gens optimista, davant les dificultats que la nostra feina troba. Tampoc volem viure d'aquest pasat que representen els nou numerosos de RAIGUER que avui s'amuntegen col·leccionats a moltes cases d'Inca. Esteim satisfets simplement diguent que ho hem intentat amb força i que la nostra labor està en les mans dels nostres amics.

Artículos de piel

SEGUI, S.A.

c. gral. luque, 314 - inca - tel. 501065

DIJOS BO - 84

**NO DEJE DE VISITAR NUESTRO
STAND**

DISTRIBUIDOR OFICIAL

MAQUINARIA AGRICOLA
E INDUSTRIAL

CENTRAL
Avda. General Luque, 131
Tels. 50 14 35 y 50 14 04
INCA (Mallorca)

AGROQUIMICOS
Shell

CÁNAVES COMERCIAL, S. A.

REPARACIONES Y RECAMBIOS:
TALLERES CÁNAVES

Avda. General Luque, 84
Teléfono 50 02 93
INCA (Mallorca)

Delegación en IBIZA:
Barrio Ca Na Guasca
Apartado 96

SANTA EULALIA - Ibiza

Delegación en CAMPOS

Floristeria Aloha

ESPECIALIDAD EN CENTROS
RAMOS DE NOVIA, CORONAS

C/. Gral. Luque, 215 - Tlf. 504415
INCA

Trobada de bandes municipals

El mes de desembre es celebrarà a Inca la "IV Trobada de Bandes de Musica de Mallorca". La convocatòria serà, al igual que aquests darrers anys, la diada festiva de les bandes de música mallorquines. En la mateixa la seva música serà protagonista i obtindran els ajuts econòmics que, anualment, concedeix el Consell Insular de Mallorca (CIM).

Per aquesta ocasió, i a petició de la comissió de Cultura i Educació del CIM, aquest organisme destina a la Trobada un pressupost de cinc milions cinc-cents mil

pessetes. L'esmentada comissió aprovà l'acord "atès l'èxit que tenguieren les Trobades de Bandes celebrades aquests anys passats". Així mateix el motiu principal de la cita serà retre homenatge a aquestes agrupacions i reconèixer el seu esforç.

La iniciativa ha estat, com cada any, ben rebuda pels representants d'aquestes agrupacions que habitualment tenen pocs ajuts i poques oportunitats de rebre un reconeixement tan majoritari.

El director de la Banda "Unió Musical Inquera" Vicenç Bestard —un dels in-

queros mes populars d'enguany, segons els lectors de RAIGUER— ens ha manifestat la seva satisfacció per aquesta Trobada per lo que te de suport a l'activitat d'ell i dels seus companys, satisfacció que en aquesta ocasió es doble, donada l'avinentsa de que es cele-

bra a Inca.

La pràctica totalitat de les bandes musicals de Mallorca, es trobaràn idò a Inca el pròxim mes. Una ocasió gens habitual per veure en la nostra ciutat una reunió tan numerosa de músics, en la majoria, de la part forana.

guarderia

Sol Ixent

General Luque, 85 (esq. Torreta) - Tel. 500220 INCA

PINTURA - PAPELES - DECORACION
MOQUETAS - CORCHOS

D'OR - 4

PAPERS PINTATS

pau s/n

(mercado central)

tel 502234 INCA

ASSEGURANCES

ASSESSORAMENT

ECONÒMIC I

CONTABLE

Sant Bartomeu, 3 Tfn. 504988

eva gebauer, escultora

arts plàstiques

l'expressió i les formes

Eva Gebauer es escultora i dona classes en aquesta disciplina. Va estudiar a Stuttgart, al sud d'Alemanya, en l'Acadèmia de Belles Arts. Ara viu entre el seu país i Mallorca, amb estàncies de tres mesos a cada lloc. Allà ensenya i aquí es tancà dins un món diferent quant a costums i vida, per dedicar-se solament a crear, a esculpir i a dibuixar. Es pot afirmar que té un estudi aquí, a Inca, a fora vila.

Enmig del camp, en contacte total amb la naturalesa. Aquí es refugia per a crear, gelosa de la seva intimitat.

Estudia a la gent de les illes, conviu amb noltros i finalment materialitza els seus pensaments en la seva obra.

Eva és un exemple clar de l'importància que a Alemanya es dona a la cultura. Ella pertany a una classe privilegiada, la dels artistes, de la que el govern es preo-

cupa amb interès. A pesar de que ells no ho admeten, una gran part dels artistes que, com Eva, viuen grans temporades fora del seu país, són subvencionats pel govern alemany i poren així disfrutar d'una independència econòmica que els permet crear sense problemes.

Eva es jove, simpàtica i oberta. Creu en les tècniques academicistes ja que es necessari tenir uns coneixements bàsics per comen-

çar el procés de creació. A través de bosqueigs, esquematitza el que vol compondre, materialitzant-lo tot d'una en el material triat: fang, guix o ciment. La seva obra tracta sobre la diferència en la cara i les expressions d'animals i homes. Tot això plasmat en peces de diferents tamanyos, des de miniatures a talles de tamany natural.

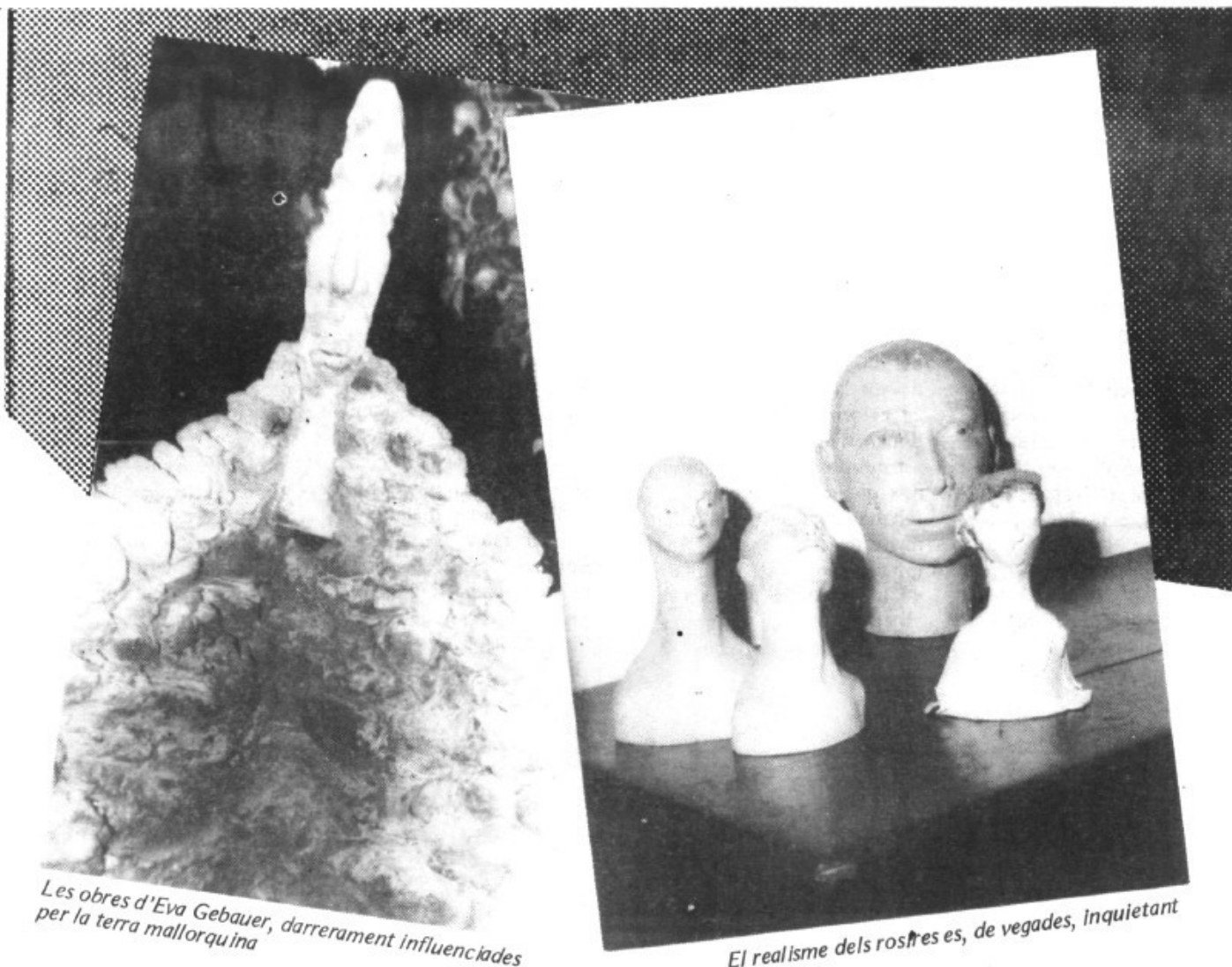
Eva Gebauer ha elegit com a medi d'expressió l'escultura. Les formes de la seva obra són una mostra dels seus sentiments;

MAKOS

bisbe llompart, 98

Moda lleugera
calçats per infants

inca

Les obres d'Eva Gebauer, darrerament influenciades per la terra mallorquina

El realisme dels rostres es, de vegades, inquietant

Les seves cares tenen una acusació evident dels trets i, per pronunciar-los encara mes, no existeix el cabell.

Al seu país, on el contacte amb la naturalesa no és tan fàcil, Eva s'interessa pels assistents als llocs de restauració. Bars, cafès i restaurants són els seus estudis on reflexa la personalitat dels que hi van a estar una estona.

—Es pot aconseguir amb l'escultura la mateixa expressivitat que amb la pintura?

—Si, encara que la pintura es tan sols un planol i en l'escultura has de tenir en compte tots els costats per igual. He triat l'escultura

com a forma d'expressar els meus sentiments per que per mi es més fàcil. A través de les formes me puc expressar millor.

—Què te suggereix i que t'aporta el paisatge de les Illes?

—M'encanta el camp, les seves insospitades i abundants matissacions en els colors i, sobre tot, els pagesos que treballa en ell. Pas hores estudiant les seves cares, marcadels pel sol. Es com un altre envelliment, es diferent. Per mi aquesta illa si es la de la calma ja que aquí he aconseguit un total relax per poder desenvolupar les meves obres.

—Aquí l'escultura és poc popular, potser pels tanyos o pels preus. Passa el mateix a Alemanya?

—Si, la gent no te en compte les dificultats d'una escultura, el material utilitzat, ... Tot això encareix l'obra.

Al parlar del artistes espanyols més coneguts recorreix al tòpic dels consagrats, Velazquez, Picasso, Miró i Dalí. Els valors d'ara mateix no l'interessen ja que l'absorbeix totalment el moment artístic del seu país.

—L'indiscutible èxit econòmic aconseguit per Alemanya després de la guerra, ha permès paralel·lament un

desenvolupament semblant de la producció artística?

—L'Estat ajuda d'una manera molt important als artistes. El ministeri d'Indústria i els ajuntaments donen importants ajuts econòmics a dos artistes que canvien cada any. Això permet fer parèntesis artísticament molt profitosos.

Els tres mesos d'estància a Mallorca s'acaben. El temps, però s'aprofitat intensament. El producte de totes aquestes hores al seu taller serà el seu més preciat record de la seva estada entre noltros.

Nena Ferrer
foto melià

Canon

COPIADORAS - M. ESCRIBIR ELECTRONICAS

Pedro Salas Bennasar
DISTRIBUIDOR

Obispo Llompert, 105 - 107
Tel. 505381
INCA (Mallorca)

LLIBRES

I TORNARÀ A FLORIR LA MIMOSA

Ma. J. Ragué-Arias
El Balanf-Ed. 62

Aquests contes y aquestes narracions són la fantasia literaturitzada del pòsit de l'experiència viscuda, són el resultat sobre el paper de sensacions recreades a partir d'una frase, d'un gest, d'un fet quotidià captats, en el món real. El mirall de la lectura ens pot tornar el reflex d'un món màgic que flueix lentament de tots nosaltres.

Qui escriu es troba a l'altra banda del mirall i vol que el reflex dibuixi el nostre més profund del lector. Darrera del mirall hi ha la pregunta, davant la resposta. La imatge és sempre la cara d'una dona... l'autora ens descriu un món insòlitàment lluminós que comprén com una mirada neta però profundament matisada i sàvia, una mirada que s'estén al llarg de la història i que ens fa esperar i desitjar d'una manera activa que floreixi la mimosa.

ANGELI MUSICANTI

G. Janer Manila
El Balanf-Ed. 62

Angeli Musicanti és un llarg relat, quasi una paràbola, en el qual es conjuguen la violència, el crit i la reflexió sobre els miracles de la por. Es també, un poema d'amor a la vida a través dels llenguatges simbòlics del somni. Pel camí dels mites que sorgeixen de l'inconscient col·lectiu. A través d'un monolog d'extraordinari lirisme, el protagonista de

la història —un home que s'escapa del temps— ens explica les antigues derrotes del seu poble, l'amargura de la soletat, l'indescifrabable caos del poder. A vegades és com si una veu que arriba de molt lluny vengués a contar-nos un vell relat, una història antiga carregada de significacions, que un poeta anònim ha rescatat de l'oblit. Escrita amb bella prosa, Angeli Musicanti és un viatge tenebrós per les oscures galeries de la memòria.

LIMPO

DEPORTES

A VUESTRA DISPOSICION

NUEVA COLECCION DE

CHANDALS

C/ Sirena, 13 Tel. 50 1164 INCA

ARTICULOS DE

PIEL

JUAN MERCANT

Zapatos Bolsos

y

Confeccion a medida

avda. d'alcudia 147 tl. 501884 inca

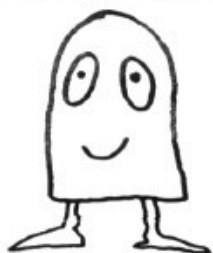

boutique
infantil

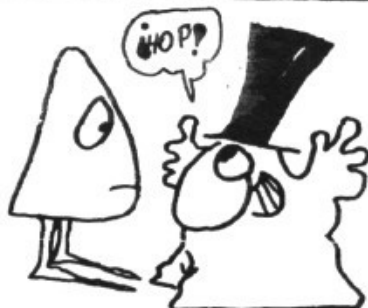
BORN, 6 Tel. 50 14 05

INCA

ÉRASE UNA VEZ UN JUEVES BUENO

AL QUE SE LE APARECIÓ UN POLÍTICO

SI VIENES CONMIGO PODRAS LLEGAR A SER JUEVES SANTO

YO QUIERO SER LO QUE SOY, UN JUEVES BUENO

TONTERÍAS! HAY QUE TENER ASPIRACIONES. MÍRAME A MÍ QUE ANTES TAN SOLO ERA UN HOMBRE BUENO

PERO SE HIZO LA LUZ Y ME CONVERTÍ EN POLÍTICO

SER BUENO Y HONRADO NO ES MÁS QUE UNA GILIPOLLEZ Y COSA DE SARASAS

ES QUE YO SOY UN JUEVES MUY TRADICIONAL TODO EL MUNDO CONFÍA EN MÍ

A ESO VOY. TÚ DEJA QUE CREAN ENTI...

Y CUANDO ESTÉN MÁS CONFIADOS...

¿LES QUITA USTED LA CARTERA?

NO, HOMBRE, NO! LES SUELTO UN DISCURSO

¿ES LO MISMO? LES PROMETO

¡CAPULLO!

EL JUEVES BUENO NO ACEPTA POLITIZARSE. PERO EL POLÍTICO INSISTE...

TE COMPRARÉ UN SEISCIENTOS

¡NO!

¿CONSEGUIRÁ...?

COMODA FACIL SEGURA RAPIDA ACTUAL

Argumentos directos, sencillos, porque pensamos que la sencillez no resta eficacia. Hoy gracias a la Tarjeta "Sa Nostra" puede disponer, ingresar y estar al corriente de sus operaciones solicitando el saldo de su libreta o el extracto de su cuenta corriente.

**SIRVASE
AUTOMATICAMENTE**

**CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"**